

Terézváros

A bizalom rendelője

Milyen változást hozott
az egészségügy átalakítása a TESZ-ben?

6

ÍGY ÍRTAK A FORRADALMÁROK
Nyáry Krisztián március 15-i
utcahálózata

8

KUPONOK TERÉZVÁROSI
VENDÉGLÁTÓHELYEKRE

27

Terézváros

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első keddi 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Gyórfy Máté alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon
 Miyazaki Jun alpolgármester képviselő (5. evk)	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-8938-es számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a (06-1) 351-7966-es számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 17.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a (06-30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a (06-70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal (recepción érdeklődni)	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: a (06-70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/516.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a (06-70) 316-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	MSZP-iroda, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: a (06-20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 936-0506-es számon
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 936-3806-es számon
 Császárné Csóka Ilona	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 936-7263-as számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpontegyeztetés a (06-20) 936-6487-es számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a (06-30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Szóke Zoltán, 061/ 332 39 62

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 061/ 342 55 93

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 061/ 344 60 60

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 061/ 321 2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18. Tel.: 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 061/ 413 6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

0680 466 466

Vagyonkezelő Nonprofit Rt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 061/ 3016 700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés
1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.

E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, Telefon: 473-2714

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitva tartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8.00–16.30, péntek: 8.00–12.30

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest Andrássy út 55.

1062 Budapest Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitva tartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,

szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodákban történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélkapu nélkül is). Az ügyfélszolgálat felvilágosítást
ad a kormányablakokban, az okmányirodákban és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, E-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.

Központi telefonszámok: 342-0905, 342-0906,

342-0907, 342-0908, 342-0909.

Ingyenes zöld szám: +36 80 201 138

Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 351 8939

Hétfő: 8:00–18:00, kedd: 8:00–16:00 szerda: 8:00–16:30,
csütörtök: 8:00–16:00 péntek: 8:00–13:30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Császárné Csóka Ilona, Greskovics Borbála, Hegyi András,
Komjáthy Anna, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szilágyi Erika, Takács Gergely, Török Attila

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
dr. Bundula Csaba, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,
Klein Kálmán Sándor, Matolcsi Györgyné,
Molnár Gergely, Óvári Gyula

Tulajdonosi bizottság

Bálint György elnök, Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök, Bálint György alelnök,
Bencsik Zoltán, Császárné Csóka Ilona, Csontos Gyöngyi,
Konta Cintia Dóra, Matokanovic Lúcia, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szász Károly, Varga Máté

A semmies fogadóóra határozati hiányosságok

Nők szomorú napjai

Ez a nők napja kissé torzra sikeredett. A szokásos virágok élöben és fotókon is ott virítanak persze mindenhol, a frázisok sem hiányoznak, közben pedig a minden eddiginél durvább járványhullám hősei, jellemzően lányok és asszonyok – bölcsődei dolgozók, pedagógusok, ápolók, szociális gondozók, takarítók stb. – nemhogy nem számíthatnak elismerésre, megbecsülésre, de a munkájuk tisztességes elvégzése is ellehetetlenül. Testi-lelki egészségüket veszélyezteti a helytállásuk.

Nem kell a virág. Oltás kell, ügyeleti pótlék kell, maszk és gumikesztyű. Pihenőidő. Hogy a fertőzés ne egy végtelenül legyengült szervezettel találja szembe magát.

Mécsesek égnek az egyik belvárosi iskola lépcsőjén. Covidban elhunyt tanárnőt búcsúztatnak a szülők és a gyerekek, már nem is számoljuk, hányadik pedagógusáldozatát a járványnak. Az életébe került, hogy a rendszer nem gyógyzott rá.

És pár napja ugyanez a rendszer kilökte magából éppen azokat, akikre most a legnagyobb szükségünk lenne. Ötszázaléknyi egészségügyi dolgozót, akik már nem bírták tovább, és felálltak. Jellemzően a Coviddal legkeményebben küzdő intenzív osztályok dolgozói. Legtöbbjük nővér, nő, aki hiába szeretné gyakorolni a hivatását, méltatlan helyzetben találta magát.

Nem kell a virág. Csak tené a dolgukat.

Kertész Anna

9

Erre költünk 2021-ben

Interjú Soproni Tamás polgármesterrel az idei költségvetésről

Kertben a közösség

Művelhető veteményesek várják gazdájukat a Rózsa utcai grundon

10

A semmiből valami

Minden bútordarab kézimunka Besenyei Sándor 125 éves asztalosműhelyében

18

22

Bajnokok ebédje

Csak olyan főznek a Póló ételbárban, amit maguk is hazavinnének

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Kertész Anna **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejtei Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **SZERKESZTŐSÉG CÍME:** 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS VEZETŐ:** Szabady Balázs nyomda üzletág igazgató **TERJESZTÉS:** Magyar Posta Zrt. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:** 06 1/342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** VI., Eötvös utca 3., recepció, hivatali nyitvatartási időben.

Terézváros

Anyagmozgatás bringával

Terézváros lakói ismerik és kedvelik a teherkerékpáros szállítást, és sokan igénybe is vennék azt, ha lenne rá lehetőség, főleg nagybevásárlásra – derült ki egy kutatásból.

Terézváros Fenntartható Energia- és Klíma Akciótervének keretében a Jóügy Kft. januárban online kérdőíves kutatást végzett a fenntartható szállítási módokról.

A kitöltők közül sokan úgy vélik, hogy a kereskedelmi áru fuvarozás nagyon jelentős közterületet foglal, az áruszállítók dízelüzemanyaga szennyezi a levegőt. A válaszadók a felsorolt lehetőségek közül a helyi vállalkozók környezetbarát áruszállításának elősegítését és a kerületi lakossági futár-, illetve postai szolgáltatások környezetbarát megvalósítását ítélték a legfontosabbnak.

„A klímaváltozás ránk töri az ajtót, a városok közterületeinek tetemes részét foglalják el autók és áruszállítók, a járványhelyzet miatt pedig a probléma hatványozódik – indokolta Temesvári Szilvia, Terézváros zöldügyekért felelős alpolgármestere a felmérést. – Fontos lenne, hogy a kerékpáros áruszállításra ne furcsasággént, hanem kézenfekvő megoldásként tekintsünk. Biciklivel a napi bevásárlást kényelmesen el lehet intézni, nagyobb dolgok szállításához pedig bérelhetünk teherkerékpárt. Ezenfelül a pénzünkkel is szavazunk: ha vásárlásainkkor a környezetbarát szállítási módot használó kereskedőket és szolgáltatókat vesszük igénybe, számukra is magától értetődő lesz, hogy a zöldítés elengedhetetlen lépés üzletük fejlesztéséhez.”

Emelkedtek az albérletárak

A korlátozó intézkedések tavaly márciusi bevezetése óta Budapest egyes kerületeiben akár tíz százalékkal is emelkedtek az albérletárak – mutatta ki az Otthon Centrum összegzése, amely a tavalyi második negyedév adatait vetette össze az utóbbi négy hónap bérleti díjaival. A tanulmány szerint Budapest belvárosában 10 százalékkal nőttek a bérleti díjak tavaly tavasz óta – átlagosan 158 ezer forintért bérelhető egy lakás a centrumba sorolt kerületekben. A bérleti díjak a VIII. és a IX. kerület kivételével mindenhol 10 százalékkal emelkedtek. Amíg a VII., a VIII. és a IX. kerületben 125 ezer forintos havi díjat mért az Otthon Centrum, addig a többi kerületben elhelyezkedéstől függően átlagosan 150-200 ezer forint ellenében lehet lakást bérelni. A legdrágább a VI. kerület, amelyhez a XIV. kerületi érték is közelít.

Egy korai juhart és cserjéket ültettek a kertészet dolgozói a Szófia utcai ágyásba

Új üdvözlőtáblákat kapott Terézváros

**Az összeállítást készítette:
Dobi Ágnes és Gajdács Emese**

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN /
KÉPSZERKESZTŐSÉG

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Zárás a nyitásért

A járvány fokozódása miatt a kormány újabb korlátozó intézkedéseket vezetett be március 8-tól. Az üzletek két hétre, az óvodák és általános iskolák egy hónapra bezárnak.

A felsőoktatási intézmények és a középiskolák után az általános iskolák is átálltak a digitális oktatásra, az óvodák pedig bezártak, ügyeletet és elviteles közétkeztetési lehetőséget biztosítanak azoknak a szülőknek, akik ezt igénylik.

Az üzletek március 8. és március 22. között biztosan zárva lesznek, kivéve az élelmiszerboltokat, patikákat, drogériákat, benzinkutakat, kerékpárboltokat, kertészeti árudákat, mezőgazdasági és állateledelt forgalmazó boltokat, a piacokat (beleértve a Hunyadi téri csarnok és termelői piacot is), a nemzeti dohányboltokat és az újságosokat.

Ugyanebben az időszakban minden szolgáltatás szünetel, kivéve a pénzügyi, a közlekedési és a szállítási, a magánegészségügyi, a szociális, a postai, a csomagküldő és a házhoz szállítási szolgáltatások. Nyitva maradnak a lottózók. Működnek a jármű- és gépszervizek, valamint igénybe vehetők az informatikai szolgáltatások. Változatlanul elérhetők a temetkezési, az állategészségügyi, a közétkeztetési, az ügyvédi, a biztonsági, az épületüzemeltetési, a jármű- és gépkölcsönzési, valamint a mosási és tisztítási szolgáltatások.

A maszkhasználat 6 éves kor felett szabadtéren, az üzletekben, közlekedési eszközökön mindenki számára kötelező, kivéve az értelmi vagy pszichoszociális fogyatékkal, illetve az autizmus spektrumzavarral élőket. Közterületen legalább 1,5 méter távolságot kell tartani a nem egy háztartásban élőkkel. A szabadtéri sporttevékenység és a munkavégzés a távolságtartás mellett megengedett. A Hunyadi téri sportpálya továbbra sem használható. A terézvárosi játszótérek és kutyafuttatók nyitva maradnak, ezeket gyakrabban fertőtlenítik, de szigorúan ellenőrzik a maszkhasználatot.

Dr. Oláh Lajos, Terézváros és Erzsébetváros közös országgyűlési képviselője az elmúlt hónapokban több körben adományozott védőfelszerelést a kerületi orvosoknak és szociális területen dolgozóknak. Számukra újra felajánlja ezt a lehetőséget, illetve bármely terézvárosi lakosnak szívesen juttat öt darabos maszkcsomagot, amely a drolahlajos@dkp.hu címen igényelhető.

Gyökérszinten dől el

Az utak menti fahelyekről és zöldsávokról szól a Zöldinfrastruktúra füzetek sorozat most megjelent 6. kötete.

„Városaink utcáiban és útjai mentén napról napra verseny folyik a helyért az egymást átfedő funkciók és szükségletek közt. Hatalmas az igény a parkoló- és útfelületekre, ugyanakkor minden talpalatnyi zöld megővése közös érdekünk. Különösen igaz ez a sűrűn lakott területeken, a belvárosban, ahol az út menti fák és zöldsávok rendszere jelenti a kondicionáló zöldet. A fahelyek kialakítása, ami a városi fák élettere, nagyban meghatározza azok jövőjét, hiszen az extrém városi körülmények közt gyökérszinten dől el, hogy melyik fa vagy zöldsáv marad életben – védeni kell a fát a taposástól, a tömörödéstől és a mechanikai károktól. Az út menti zöldsávok pedig csak akkor töltik be ökológiai szerepüket, ha különböző városi hatások révén nem válnak tömörödött és kopár földcsávokká” – olvasható a Fővárosi Önkormányzat megbízásából a Lépték-Terv Tájékoztató Iroda által készített kiadvány ismertetőjében. A füzet nagy erénye, a helyzetértékelésen túl, hogy nemcsak ötleteket vonultat fel, de konkrét javaslatokat is ad az útmenti fahelyek és zöldsávok kialakítására és védelmére. A Zöldinfrastruktúra füzetek legújabb és korábbi számai a <https://leptek.hu/publication/7> linken érhetők el.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Idevonzza az orvosokat a bizalom

Az elmúlt napokban, a járvány harmadik hullámának felszálló ágán elégedetlen szakdolgozókról, tömeges felmondásokról, veszélybe került ellátásról lehetett hallani-olvasni az új egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló törvény életbelépése kapcsán. Az orvosoknak és szakdolgozóknak március 1-je éjfélig kellett aláírniuk az új szerződéseket, amelyek jelentős változást hoztak mindannyiuk számára és komoly átrendeződést jelentenek az egészségügyben. Utánajártunk, vajon hogyan érinti mindez a terézvárosi szakellátást.

Kertész Anna

A járvány ideje alatt minden korábbinál nagyobb nyomás helyeződik a magyar egészségügyre, ezért kiemeltebb figyelmet kap az orvosok és szakápolók megbecsültsége, itthontartásának igénye és a területet jellemző viszonyok. Mindezzel párhuzamosan „beérett” egy új, nemrég a Magyar Orvosi Kamarában is rendszerváltást elérő orvosgeneráció munkája, törekvése, hogy megszüntessék az egészségügyet alapjaiban tönkretévő hálapénz intézményét.

Óriási változás rohamléptekben

Sosem látott mértékű átalakítás kezdődött meg az egészségügyben 2020 októberében – ahhoz képest, hogy a rendszerváltás óta egyik kormány sem mert érdemben hozzájárulni a területhez, most roham-

léptekben zajlik a folyamat. Október 3-án Orbán Viktor elfogadta a Magyar Orvosi Kamara bértáblajavaslatát, megértve azt, hogy a megemelt fizetések és az átlátható munkajogi viszonyok a hálapénztől való megtisztulás alapvető lépései. Két napig örülhetett csupán a szakma, az egészségügyi érdekvédelmi és szakmai szervezetek ekkor kapták meg az új törvény tervezetét, amely súlyos árat ígért az emelésért. Ráadásul csupán pár óra volt a tervezet véleményezésére, így október 7-én az Országgyűlés ellenszavazat nélkül elfogadta a törvényt, amely kapcsán később csak rendeleti szinten sikerült néhány fontos változtatást elérni.

Az egészségügyi szolgálati törvény legalapvetőbb elemei, hogy közalkalmazotti jogviszonyból szolgálati státuszba kerülnek az egészségügyi dolgozók, elveszítik sztrájkjogaik nagy részét, nem köthetnek kollektív szerződést. Kirendelhetők, azaz az ország területén bárhová áthelyezhetők 1+1 évre. A hatalmas felháborodás hatására ezt az időtartamot 44 munkanapra csökkentették (a Munka törvénykönyvében eddig is volt lehetőség a 44 napnyi kirendelésre), de ezt csak alacsonyabb erejű rendelettel szabályozták, a törvényben továbbra is a 2 év szerepel.

Tovább nyílik az olló

Az orvosok nagyon jelentős béremelést kapnak, és három év alatt az osztrák orvosi fizetések 55 százalékáig nő a bérük, ezzel szemben a szakápolóknak és asszisztenseknek most nem emelkedik a jövedelme, a műszaki-gazdasági szakemberek pedig az előző béremelésből is kimaradtak, így tovább nyílik a fizetési olló az orvosok és szakdolgozók között, ami jelentős feszültséget eredményezhet. A szakdolgozók így a változásokból csupán a negatívumokat kapják.

A hálapénz elfogadása ezentúl szigorúan tilos, akár börtönnel is szankcionálható, a Nemzeti Védelmi Szolgálat főosztályának dolgozói, akiket a köznyelv hálapénzkommandónak keresztelt, végzik majd az ellenőrzéseket, akár magukat betegnek kiadva.

Egyszerűsödnek a betegutak, valamint rendezik a mellékállások és ügyeletek kusza rendszerét – bár már most úgy tűnik, hogy a különböző fenntartók és egyéni alkuk miatt nem lesz teljesen egységes a rendszer. Mellékállásokat ezután csak a fenntartó engedélyével vállalhatnak az orvosok és a szakdolgozók, az ügyeletért pedig csupán 70-80-90 százalékos órabér jár. Ez utóbbi verte ki a biztosítékok azokon a területeken, amelyeken jelentős az ügyeleti túlmunka: az intenzív ellátásban, a sürgősségi és traumaosztályokon. A most felállt körülbelül 5 százaléknyi egészségügyi dolgozó jellemzően ezeken a területeken dolgozott. Hiányuk a járvány időszakában nagyon komoly problémákat okozhat, hiszen éppen ezeken a helyeken eddig sem voltak elegendőek.

A veszélyhelyzet időszakában az egészségügyi dolgozók nem mondhattak fel, a közalkalmazotti szerződés megszűnése kilépési lehetőséget teremtett azok számára, akik az elmúlt hónapokban el akarták hagyni az állami egészségügyet (vagy aktuális munkahelyüket), illetve azoknak, akik az új felületrendszert nem fogadták el.

A TESZ „jól járt”

A Terézvárosi Egészségügyi Szolgálatnál (TESZ) nagyon kevesen éltek ezzel a lehetőséggel – árulja el dr. Czermann Imre, az intézmény igazgatója, hozzátéve, hogy csupán négy-öt olyan kollégáról van szó, aki amúgy is elhagyta volna a rendelőintézetet, de a veszélyhelyzeti tilalom miatt az elmúlt hónapokban ezt nem tehetette meg. Magasabb viszont azok száma, akik az új helyzetben a TESZ-t választják elsődleges munkahelynek, mivel a másodállások engedélyezését így biztosítottak látják.

„A dolgozóink nagy része közalkalmazott volt, azok a szakorvosok – körülbelül harmincan –, akik csak pár órát rendeltek nálunk a kórházi munkájuk mellett, különböző vállalkozói státuszokban voltak. Ez a lehetőség most részben megszűnt vagy kedvezőtlené vált, mivel az átalakuló finanszírozás miatt nem kapunk forrást az ő béremelésükre. Ezért már decemberben a többségüket meggyőztük arról, hogy írják alá a szolgálati jogviszonyt, és – ha lehet – válasszák a TESZ-t elsődleges munkahelynek. A nyugdíjas kollégákkal bonyolultabb a helyzet, mert ők nem kaphatnak kétféle juttatást. Egy kiszámíthatatlan hosszúságú engedélyezési eljárás után az őket foglalkoztató szolgáltató igényelheti a nyugdíjuk összegének megfelelő fizetéstámogatást, amelyet nekik utalunk át a bérük mellett. Így egy nagyfokú bizalom kell ahhoz, hogy – átmenetileg, az átfutás időszakára – lemondjanak a nyugdíjukról.

A bizalom, ahogy a fentiek is mutatják, kulcskérdés az átalakulás időszakában. És itt nagy előnyre

”

Sosem látott mértékű átalakítás kezdődött meg az egészségügyben 2020 októberében.

tesz szert a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat, amelynek dolgozói az igazgatónak jelzik a szándékat, ha mellékállást kívánnak vállalni, és a végső engedélyt a fenntartó önkormányzat vezetője, azaz Soproni Tamás polgármester adja meg, ha elsődleges munkahelyük a TESZ. A két vezető ugyanis ígéretet tett arra, hogy minden dolgozó számára engedélyezni fogják a mellékállások vállalását, valamint, mivel nincs kinek és hová vezényelni őket az önkormányzati rendszeren belül, a „békeidőben” való kirendelés sem jön szóba. Természetesen a veszélyhelyzet miatt indokolt intézkedések alól ők sem mentesülnek.

Megnyugtatót dolgozók

„Az állami fenntartású egészségügyi intézményekben az igazgatók nem dönthetnek önállóan a dolgozók mellékállási kérelméről, hanem a »felettesüktől« kell engedélyt kérni: egy rendelőintézet esetén a városi kórház, a városi kórház esetén a megyei

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

kórház igazgatójától, a megyei kórháznál pedig az Országos Kórházi Főigazgatóságtól – részletezi dr. Czermann Imre. – Az engedélyt kérő és megadó személy nem feltétlenül ismeri egymást, a döntés »arctalan« válhat, így nehezebb bízni abban, hogy a dolgozó egyéni élethelyzetét megértik. Hiszen a legfontosabb, hogy gördülékeny legyen az ellátás. Ugyanez a helyzet a kirendelésekkel, egy kórházi dolgozót a megyei kórház igazgatója átvezényelhet máshová, ha ellátási hiány lép fel valamelyik intézményében.”

Pusztán az a tény, hogy itt a TESZ igazgatójának javaslata alapján a polgármester az, aki ezen a két legkényesebb területen dönt, megnyugtató az itteni dolgozókat és idecsábította azokat, akik bizonytalanok voltak abban, hol vállaljanak főállást. Tehát az intézmény nem pusztán megtartotta az állományát, de bővült is az állandó munkatársak köre.

FOTÓ: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Költségvetési vita és testületi döntések

Elfogadta a Döntés-előkészítő Tanács (DET) Terézváros idei költségvetését, a testület döntött többek között kulturális díj létrehozásáról, az utcafásítás tervezéséről, valamint a rendőrség és két segélyszervezet támogatásáról is.

A költségvetési vita során az előterjesztéshez módosító indítványt benyújtó pártok, a Fidesz és az MSZP képviselői indokolták javaslataikat. Lindmayer Viktor (Fidesz) elmondta, hogy a módosító javaslataik között szerepelt a társasházi pályázatokra szánt összeg jelentős csökkentése és az utcafásításra tervezett pénz megfelelése azzal az indokkal, hogy a tervezett előirányzat sok ahhoz képest, amennyire szükség lesz. Többet költenének viszont az egyházak támogatására, egészségügyi gépek beszerzésére, intézményi felújításokra. Az MSZP ugyancsak intézményi rekonstrukciókra szánna többet, és egyebek mellett a kutyafuttató felújításából, valamint az utcafásítási program büdzséjéből vennék el a szükséges forrást. A testület a módosító javaslatokat nem fogadta el.

A végzavazáson a költségvetést a DK, a Momentum, az LMP delegáltjai megszavazták, a Fidesz és az MSZP képviselői viszont nem. Bálint György (MSZP) a szocialista képviselők nevében azt kérte: foglalják jegyzőkönyvbe, hogy ők „tudomásul veszik” a döntést. Soproni Tamás többször jelezte a képviselőnek, hogy három lehetőség van a voksoláskor: igennel, nemmel szavazhat vagy tartózkodhat. Az MSZP képviselője ezek egyikét sem választotta, nem szavazott a költségvetésről.

Miyazaki Jun (Demokratikus Koalíció) humán ügyekért felelős alpolgármester kezdeményezésére az

idei évtől Terézváros Kultúrájáért Díjat kapnak azok, akik a területen kiemelkedő tevékenységet folytatnak, Terézváros kulturális életének fejlődéséhez kimagasló teljesítményükkel vagy életművükkel hozzájárultak. Lindmayer Viktor javaslatáról, miszerint a díjat január 22-én, a magyar kultúra napján adják át, később döntenek.

Újabb jelentős lépést tett az önkormányzat az utcafásítási program megvalósításához vezető úton, kiválasztották a kivitelezési munka előkészítéséhez szükséges engedélyezési és kiviteli tervdokumentációk elkészítőjét. Az előterjesztő, Temesvári Szilvia (Párbeszéd) zöldügyekért felelős alpolgármester elmondta: a beérkezett két ajánlat közül az olcsóbbat választották, a munkát a Budapest Főváros Várospépítési Tervező Kft. végezheti el.

Az önkormányzat és a helyi rendőrkapitányság hosszú évekre visszanyúló jó kapcsolata garantálja, hogy a lakossági jelzésekre az egyenruhások azonnal reagálnak. A kerületünkben dolgozó rendőrök munkakörülményeit javítja az a 30 millió forintos adomány, amelyről a DET most döntött. Az összegből a kapitányság épületében lévő lift és az öltözőszekrények cseréje valósulhat meg.

Az elmúlt évhez hasonlóan Terézváros önkormányzata 2 millió forinttal támogatja a Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezetének VI. kerületi karitatív tevékenységét. A kerulettől kapott pénzüsszegekből egyebek mellett segélycsomagok készítésére, élelmiszer-vásárlásra, működési költségekre költöttek. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat nappali melegedőt működtet az Eötvös utcában, ahol nemcsak hajléktalanoknak, de a kerületben lakó rászorulóknak is segítséget nyújtanak. Ez a szervezet az idei évre 4 millió forintos támogatást kap az önkormányzattól.

A Paulay Ede és a Hegedű utcában jelenleg több szálloda is épül. Az önkormányzat a beruházókkal településrendezési szerződést kötött, amelyben az építetők vállalják, hogy a készülő hotelek környékén megszüntetik a közterületet. Györfly Máté városfejlesztésért felelős alpolgármester előterjesztéséből kiderült, hogy ennek érdekében közterület-alakítási terv készül. A Dózsa György út 84/A alatti egykori Mezesz-székház egy ingatlanfejlesztő cég közreműködésével új funkciót kap, és az itt épülő épületszárny jobban szolgálja majd a kerületiek érdekeit is. A beruházó vállalja például, hogy zöldhomlokzatokat alakít ki, felújítja az előkertet, a Városligeti fasor felőli út- és járdaszakaszt, közlekedési tanulmányt készített, a villanegyed közterületeinek és zöldfelületeinek fejlesztéséhez pedig 40 millió forinttal járul hozzá. **GE**

A képviselő továbbította a kéréseket

A 2020-as költségvetés tárgyalásakor dr. Oláh Lajos, a körzet országgyűlési képviselője számos módosítót adott be a VI. és VII. kerületben élők érdekeire tekintettel: szociális bérlakásokra, fogyatékos gyerekek játszótérre, mélygarázsra, társasházi homlokzatfelújításra és megannyi fontos fejlesztésre kért pénzt, ám a kormánypárti frakció mérlegelés nélkül leszavazta ezeket a javaslatokat. Most kipróbálta, hogy vajon a saját helyi politikusainak a kéréseit figyelembe veszi-e a Fidesz.

„A terézvárosi költségvetés tárgyalásakor a kerületi Fidesz-frakció, amely a fővárosihoz hasonlóan némán tűrte a saját önkormányzatának kivézetését, most mindenféle módosítóval bombázta a terézvárosi költségvetést.

Én ezeket egy az egyben eljuttattam dr. Varga Mihály pénzügyminiszternek, azt kérdezve tőle, hogy hajlandó-e költségvetési

módosítóként betervezni és támogatni azt, hogy a felsorolt 9 pontra a kormány biztosítson költségvetési fedezetet Terézváros számára – mondta el Oláh Lajos országgyűlési képviselő. – Kíváncsi vagyok arra, hogy szán-e pénzt ezekre a tételekre a kormány, bővíti-e azoknak az önkormányzatoknak a körét, amelyeket pluszban támogat. Mert most azt látjuk, hogy két fideszes vezetésű budapesti önkormányzat 1,3 milliárd forint plusztámogatást kapott, míg az ellenzéki kerületektől egyfolytában csak forrást von el a kormány. Azt fontos látni, hogy ilyenkor a kabinet nem a polgármestereket bünteti, hanem ezeknek a településeknek minden lakóját.”

Erre költünk 2021-ben

A költségvetés tervezésének folyamatáról, az elutasított módosítókról, a legkomolyabb tételokről és a megszorítások miatt elhalasztott lépésekről kérdeztük Soproni Tamást, Terézváros polgármesterét.

– *Mennyire volt más ennek a költségvetésnek az elkészítése, mint az egy évvel ezelőtté?*

– Tavaly február 27-én fogadtuk el a költségvetést. Már a szomszédban járt a vírus, de teljesen más világ volt, mint a mostani, el sem lehetett képzelni, hogy mi minden fog történni a következő évben, hogy milyen hatásai lesznek a járványnak és hogy a kormány hogyan használja majd ki ezt a helyzetet az önkormányzatok kivételére.

Az idén már előre számoltuk a bevételkiesést a büdzsé tervezésekor. Tavaly 2 milliárdot buktunk, az idén előreláthatóan 3 milliárdot fogunk.

Ezek a mi költségvetésünkben hatalmas összegek. Kétmilliárd forintot költünk egy évben az összes szociális intézményünkre, az egészségügyre, az óvodákra és a bölcsődékre összesen – ez jól érzékelteti a nagyságrendet.

Most az egyeztetési folyamatba picit még jobban bevonunk mindenkit, mint tavaly. Az alpolgármesterek ilyenkor már novembertől egyeztetnek az intézményekkel, cégekkel, a folyamatba a képviselők is be tudnak kapcsolódni. Január közepére kezd kialakulni a költségvetés,

a koalíciós partnerekkel ebben az időszakban finomhangolunk, és az ellenzéket is bevontuk február elején a munkába, jóval a törvényi határidő előtt. Örülök, hogy elfogadtuk a költségvetést, és ha megnézem a módosítókat, akkor minimális kritikát látok.

– *A tervezéskor önmérsékletre intette az alpolgármestereket?*

– Azt kértem, hogy az idén ne álmodozunk! Valósítsuk meg, amit ígértünk, és fogjuk vissza magunkat, ezt követeli meg tőlünk a járványhelyzet, no és a kormányzati elvonások. Különösen magunkon spóroltunk. Megfeleztük a polgármesteri keretet, nem lesz új, elektromos autója az önkormányzatnak, nem költünk az épületünk felújítására sem.

– *Miért nem fogadták el az ellenzék módosítóit? Óvodáknak, iskoláknak kértek pluszforrást – ahogyan erre egy Facebook-posztban is felhívták a terézvárosiak figyelmét.*

– A mindenkori ellenzéknek a magyar politikai kultúrában nem lehet megszavaznia egy költségvetést – ez minden településen így van. Kötelességüknek érzik a módosítók benyújtását, akkor is, ha nincs indokoltságuk. Tavaly volt

olyan módosító, amit befogadtunk, az idén ezt nem tudtuk megtenni, mert olyan javaslatokat tettek, amelyeknek nem volt szakmai alátámasztásuk vagy benne voltak a költségvetésben, csak egy másik soron. Ilyen például az egyik iskolai tankönyv felújítása.

Az értelmetlen módosítóra példa, hogy szertették volna megemlíteni az iskolai alapítványok kirándulásra fordítható összegét, miközben az elmúlt évben a költségvetésben szereplő összeget sem költötték el az alapítványok.

Amikor a helyi Fidesz azt mondja, hogy nem adunk pénzt a terézvárosi gyerekeknek, az olyan

FOTÓ: BEREZ VALTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

huzugság, amelyről ők is tudják, hogy az – ezt a politikai kultúránkból tényleg ki kellene irtani.

– *Meglepő módon nemcsak az ellenzék, de a koalíciós partner MSZP is nyújtott be módosítókat, majd miután ezek nem kerültek be a költségvetésbe, nem szavazta meg azt. Ennyire kardinális kérdésekről szóltak a módosítók?*

– Hosszú egyeztetési folyamat után egy koalícióban kormányzó erőnek beadni módosítókat, nem megszavazni a költségvetést, ez egyértelműen átállás az ellenzék oldalára. Mert nézzük meg, mire is akartak pluszpénzt, miután határozottan kértem, hogy csak a legszükségesebb felújításokat végezzük el. A Szinyei Merse Pál Gimnázium hozzánk fordult segítségért a belső udvar és a Kmetty György utcai borzasztó állapotú homlokzat felújításához. Az udvart az idén nem tudjuk felújítani, de a homlokzat felújítását ablakcserével együtt beterveztük a költségvetésbe. Ehhez képest az MSZP a gimnázium Szinyei Merse utcai homlokzatának ablakcseréit is akarja, amit az intézmény korábban nem is igényelt.

Mindent megteszünk a kerület iskoláiért, óvodáiért, ami az erőnkben telik, a kért felújításokból szinte minden megvalósul az idén.

Rendbe hozzuk a Tóth Aladár Zeneiskola homlokzatát, folytatódik a Lendvay utcai óvoda udvarfelújítása, korszerűsítjük a Bajza tanuszoda fűtését. Nem vagyunk olyan helyzetben, hogy nem kért és halasztható felújításokra költünk.

– *Komoly költségvetési tétel a zöldítés, itt nem húzta meg a nadrágszíjat az önkormányzat, ahogyan a köztisztasági költségek esetén sem. Halaszthatatlan lépések ezek?*

– Legalább 30 évet kell bepótolnunk az élőhely környezet megteremtéséért, ennek megvan az ára – elsősorban a fásításra költünk. Ezek az egészségesebb városi életért tett lépések, így nem halogathatjuk őket.

Nagyon örülök, hogy az idén elkezdődik a Jókai tér felújítása, valamint a Paulay Ede, a Csengery és a Szondi utca egy-egy szakaszának zöldítése, amelyeket teljes közterület-megújítás kísér.

Mi komolyan vesszük a kampányígereiteinket, hiszen azokat szavazták meg a terézvárosiak. Így még többet költünk a tisztaságra, mint tavaly. Az idén már naponta kétszer takarítjuk Belső-Terézváros utcáit és újabb hulladékgyűjtőket szerelünk fel. Sajnos ez kevésbé lesz látványos, mivel a főváros a megszorítások miatt 140 kukáját kénytelen volt leszerelni. Mi most

ezek egy részét pótoljuk és a gyakoribb ürítések is megszervezzük.

– *Mire nem jut az idén pénz?*

– Nagy fájdalom, hogy tolódik a fővárossal közös projektünk, az Andrássy út Oktogon és Kodály körönd közötti szakaszának megújítása. A Rózsa utcai bérház építése is csúszik, de a területet addig is hasznosítjuk közösségi kertként. A többi fejlesztésünk – a Bajza-Bulcsú-aluljáró felújítása, a Hunyadi téri vásárcsarnok belső megújítása – tovább halad, és elkezdődhet az Aradi utca 22. szám alatti bérház három évig tartó felújítása is. Kijelöljük a lakosságnak fenntartott parkolóhelyeket, emellett mikromobilitási pontokat hozunk létre.

Folytatódik az egészen egyedülálló lakásfelújítási programunk – az idén újabb 20 ingatlant újítunk fel, hogy azt ne a bérlőknek kelljen. Baloldali önkormányzatként nem adhatunk alább a szociális költségeinkből, támogatásainkból és az időseknek nyújtott szolgáltatásainkból sem, és továbbra is fontosnak tartjuk az egészségügyi intézményeink támogatását: folytatjuk a TESZ felújítását és modernebb lesz a gyermekfogászat is.

KERTÉSZ ANNA

Kertben a közösség

Az önkormányzatokat érintő megszorítások egyik „áldozata” a Rózsa utca 51–53. szám alá tervezett bérház, az építkezés körülbelül két év múlva indulhat csak el. A kényszerű lemondást is a lakók javára igyekeznek fordítani az önkormányzat, Temesvári Szilvia zöldügyekért felelős alpolgármester javaslatára ugyanis közösségi kertet hoz létre a grundon.

„Én magam is gazdálkodtam egy ilyen kis kertrészben egy józsefvárosi grundon pár éve. Fantasztikus érzést jelentett, hogy képes vagyok zöldséget termelni magamnak. Bárki alkalmas erre a feladatra, ráadásul mi szakmai segítséget is adunk hozzá. Az ilyen pop-up kertek egyre népszerűbbek a nagyvárosokban, jellemzően átmenetileg nem hasznosuló telkeken jönnek létre, és igazi közösség formálódik köréjük, ez az egyik nem titkolt célunk a kert létrehozásával – árulja el Temesvári Szilvia. – A kertészkedés, gazdálkodás nagyon jó kapcsolódási forma, meditatív élmény, emellett annak a megtapasztalása, hogy a kezünkbe tudjuk venni az ellátásunkat, ami a piac, a bolt kényelméhez szokott emberek számára igazi kihívás.”

Hogy ki mindenkinek ajánlja az alpolgármester, hogy körülbelül két évre egy 4 méter hosszú, 1,5 méter széles magasságú gazdája legyen? „Lényegében bárkinek, aki vágyat érez magában arra, hogy hobbigazdaként kipróbálja magát és vállalja azt, hogy rendszeresen gondozza a kiskertjét. Azt reméljük, hogy a fiatal pároktól a gyerekes családokon át az idősekig mindenféle terézvárosi lakos a közösség tagja lesz. Hogy bárki esélyt kapjon kertészként, akadálymentesített lesz a terület, kerekesszékesek számára is gondozhatók lesznek az ágyások” – mondja az alpolgármester.

A közösségi kertként is hasznosuló grund területét 17 millió forintból rendezi az önkormányzat, ebből az összegből nemcsak a magasságúakat hozzák létre, de mosdót, vízvételi lehetőséget, szerszámoskamrát is kap a kert, illetve egy pihenőparkot, sőt a köztisztasági cég elektromos autójának helyet adó parkolót is kialakítanak a foghíjtelken.

„Az önkormányzat keresi azokat a VI. kerületi állandó laccímmel vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező lakosokat, akik szeretnének részt venni az első terézvárosi kertészközösség létrehozásában, az ágyások művelésében és a kert fenntartásában. Azok jelentkezését várják, akik napi rendszerességgel szeretnek növények gondozásával foglalkozni, szívesen részt vesznek legalább havonta egyszer közösségi programokban és szerződésben vállalják a kert használatával járó kötelezettségeket – sorolja Temesvári Szilvia. – A közösségi kert működtetéséhez várhatóan szükség lesz a kertészek anyagi hozzájárulására is. Ez a terveink szerint nem haladja meg a 12 000 Ft/év összeget, amely alól felmentést szociális helyzet alapján lehet majd kérni. A kiválasztás során előnyt élveznek a kerthez közelebb lakók, a fogyatékkal élők, a kisgyermekes és az egyedülálló szülők, valamint a nyugdíjasok.”

Jelentkezni a www.terezvaros.hu oldalról letölthető vagy a Polgármesteri Hivatal recepcióján átvehető jelentkezési lap kitöltésével lehet, amelyet a kozossegekert@terezvaros.hu e-mail-címre szükséges elküldeni vagy leadható a Terézvárosi Polgármesteri Hivatal portáján.

KERTÉSZ ANNA

Saját természetű paradicsom, saláta, cukkini a város kellős közepén? Aprócska hobbitelek és közösségként működő szomszédság Terézváros mélyén? Meditatív kikapcsolódás egy belvárosi grundon? Háromszoros igent jelent a Rózsa utcai önkormányzati telken megvalósuló közösségi kert, amely gondos gazdáit várja.

Szépülhetnek a házaink

Mostantól még több lakóközösség juthat önkormányzati segítséghez, hogy megújítsa társasházát. A bővülő pályázati lehetőségek egyik fontos eleme, hogy a városkép szépítése érdekében emelkedik a homlokzatok felújítására igényelhető támogatás aránya.

„Már tavaly elkezdődött az a folyamat, amelylyel a társasházi felújítási pályázatok körét igyekeztünk kibővíteni annak érdekében, hogy minél többen éljenek ezzel a lehetőséggel. Ezzel a támogatással nem csupán a lakóközösséget segítjük, de nagyban hozzájárulunk a műemléki értékek megőrzéséhez, illetve a városkép

megszépítéséhez is. Fontos változás a korábbi évek gyakorlatához képest, hogy a pályázók egész évben, folyamatosan jelentkezhetnek. Ma már olyan munkálatokat is támogat az önkormányzat, mint a helyi védettségű épületek homlokzatfelújítása, az utólagos szigetelés, magánszemélyek pedig kéménybélelésre is pályázhatnak” – tudtuk meg Györffy Máté városfejlesztésért felelős alpolgármestertől.

A Döntés-előkészítő Tanács február végi ülésén a képviselők újabb lehetőségeket építettek be a pályázat menetébe. A társasházak mellett szükségessé vált a pályázati részvétel lehetőségének kiterjesztése a lakásszövetkezeti lakóépületekre is, tekintettel arra, hogy a kerületben van ilyen, és ők is szeretnének pályázni.

Györffy Máté kiemelte: „A városkép szépítése az önkormányzat számára kiemelten fontos, ennek pedig lényeges, meghatározó elemei az épülethomlokzatok. Ugyancsak fontos törekvés, hogy az önkormányzat anyagi segítségéhez minél többen hozzáférjenek. Sajnos az építőipari kivitelezési költségek emelkedése miatt a lakóközösségek nehezen tudják kigazdálkodni a felújítás költségét. Ennek a problémának az enyhítésére szolgál az a kedvezmény, hogy a külső homlokzat felújítására nyújtható támogatás hároméves futamidőre való vállalása esetén a támogatási összeg vissza nem térítendő aránya 40 százalék, a többi felújítási munka 30 százalékos arányától eltérően.”

G. E.

Biztonságos időskor

Életük végéig anyagi biztonságban, otthonukban élhetnek azok a terézvárosi idősek, akik életjáradékért cserébe felajánlják az önkormányzatnak a tulajdonukban lévő lakást.

Nagyon sok nehézséggel kell azoknak a 65. esztendejüket betöltött embereknek megküzdeniük, akik életük alkonyán minden gondjukkal, bajukkal magukra maradnak. Kísnyugdíjasként állandó garasoskodásra kényszerülnek, a rendelkezésükre álló pénzből gyakran nemcsak lakásuk fenntartására, de rezsijük kifizetésére, gyógyszereik kiváltására, az alapvető élelmiszerek megvásárlására sem futja. Az önkormányzat Életjáradék lakásért programja számukra kínál előnyös és megnyugtató megoldást.

Az ingatlanját az önkormányzatra átruházó, egyedül élő idős ember vagy házaspár a lakás forgalmi értékének meghatározott százalékát egy összegben kapja meg, majd a szerződésben rögzített feltételek szerint élete végéig

havonta folyósított, ötévente emelkedő életjáradék illeti meg. Az életjáradéki szerződés megkötése után változatlanul az otthonukban lakhatnak, a volt tulajdonukat ingyen használhatják. A lakás költségeit továbbra is nekik kell állniuk és műszaki állapotának fenntartásáról is gondoskodniuk kell.

Nem kizáró ok az sem, ha az ingatlan 65. évét betöltött ház- vagy élettárs, testvérek közös tulajdonában áll, ebben az esetben az életjáradéki szerződést az érintettekkel együttesen köti meg az önkormányzat, és az egyszeri díjat, valamint a havi járadék összegét a tulajdoni hányad arányában fizeti ki.

Fontos tudnivaló, hogy életjáradéki szerződést csak olyan ingatlanra köt az önkormányzat, ami per-, teher- és igénymentes, és az esetlegesen fennálló tartozás (vételárhátralék, hitel, közüzemi díj tartozás stb.) összességében nem haladja meg a fizetendő egyösszegű járadék összegét. Valamint az ingatlanban a szerződőfelen kívül más lakáshasználati jogcímmel, be-

jelentett állandó lakó- vagy tartózkodási hellyel nem rendelkezik. Az ingatlan nem lehet gazdálkodó szervezet székhelye vagy telephelye.

Az életjáradéki szerződés csak olyan tulajdonra köthető, amelynek komfortfokozata legalább komfortos és rendeltetészerű használatra alkalmas műszaki állapotban van, illetve a jogosult hozzájárul ahhoz, hogy az ingatlant az önkormányzat – az életjáradék terhére – komfortossá alakítsa.

Az Életjáradék lakásért program mindkét fél számára előnyös, az idősek anyagi biztonságban élhetnek, az önkormányzat pedig a tulajdonjog megszerzésével bővíti ingatlanállományát.

DÁ

A DK terézvárosi képviselői, Kecskés Balázs frakcióvezető, Miyazaki Jun és Szász Károly egy-egy táblát tartottak fel a rozsdaoévezet felett átívelő Ferdinánd hídon, hogy így tiltakozzanak a kormány tervei ellen.

Terézváros nem kér a cirkuszból!

A Demokratikus Koalíció terézvárosi képviselőcsoportja elutasítja a kormány tervét, hogy cirkuszközpont épüljön a Nyugati pályaudvar mellé, szerintük a túlszűfolt belvárosban parkra van szükség. Nemrég lakossági konzultációt indítottak, hogy megtudják, mit szeretnének a terézvárosiak, hogyan hasznosuljon a hatalmas terület.

Az Emmi terveiben az szerepel, hogy a Nyugati pályaudvar mögé költözteti a cirkuszközpontot. Ez azt jelentené, hogy a város közepére egy 60 méteres üveg-gömb kerülne kiszolgáló épületekkel, artistaképzővel, istállókkal. A beruházás az eredetileg tervezett parkosítás, illetve a közlekedést segítő, a Nyugati és Déli pályaudvart összekötő vasúti alagút megépítésének rovására történne. A kormány ezúttal sem kéri ki sem a lakosság, sem a szakmai szervezetek, sem pedig az önkormányzat véleményét.

„Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a rendeletben 80 százalékos beépítési mértéket határoztak meg, tekintve, hogy a kijelölt ingatlanok Terézváros fejlesztési területeinek több mint 50 százalékát teszik ki” – hangsúlyozza Kecskés Balázs frakcióvezető, hozzátéve, hogy Terézváros zöldfelületi mutatója rendkívül alacsony, alig van parkként hasznosítható felület. Egy ilyen ingatlanfejlesztés még zsúfoltabbá tenné a lakók életerét, a megnövekedett forgalom újabb környezeti terheléssel, levegőszennyezéssel járna.

„Elköteleztettek vagyunk a szabadterei és zöldterületi hasznosítás, illetve a terézvárosiak életminőségének javítása mellett. Gyalogos- és kerékpárosbarát fejlesztéseket szorgalmazunk” – mondja a frakcióvezető.

Dr. Oláh Lajos, Terézváros és Erzsébetváros közös országgyűlési képviselője már tavaly, a 2020-as költségvetés vitájakor módosító javaslatban kérte a Nyugati pályaudvar mögötti rozsdaoévezet rendezését 10 milliárd forintból. Módosító indítványát akkor mérlegelés nélkül leszavazta a Fidesz–KDNP-frakció.

„Most újra előkerült ez az ügy: teljesen átláthatatlanul indulhat el ott a cirkuszépítés, ráadásul az Emmi és a Budapesti Fejlesztések Tanácsa, tehát két kormányzati szerv két, egymással összeférhetetlen dolgot tervez ugyanarra a területre. Az egyeztetésekből teljesen kihagyták az érintett önkormányzatot és a terézvárosi lakókat. Ezért kérdéseket nyújtottam be az érintett tárcákhoz azt firtatva, hogy kik és milyen egyeztetéseket folytatnak a terület fejlesztésével kapcsolatban” – mondja az országgyűlési képviselő.

A Demokratikus Koalíció lakossági konzultációt is kezdeményezett Terézvárosban azzal kapcsolatban, hogy a terézvárosi lakosok hogyan hasznosítanák ezt a területet, milyen fejlesztésekkel lennének elégedettek. A DK létfonosságúnak tartja, hogy a helyben élőket bevonja azokba a döntésekbe, amelyek a lakókörnyezetükről szólnak, hiszen a terézvárosiaknak kell majd együtt élniük a következményekkel.

A Cirkusz vagy park épüljön a Nyugati pályaudvar mögött? címmel indított konzultációban a következő kérdésekre várják a választ:

- 1 Támogatod a biciklis- és gyalogosközlekedés fejlesztését a Nyugati pályaudvar környékén?
- 2 Szerinted szükség van az önkormányzatok, a lakosság, illetve a szakmai szervek véleményének kikérésére a Nyugati pályaudvar fejlesztésével kapcsolatban?
- 3 Támogatod, hogy a Nyugati pályaudvar mellett zöld park, ne pedig cirkusz és istálló épüljön?

A válaszadók javaslataikat is megírhatják a Nyugati pályaudvar mögötti rozsdaoévezet hasznosításával kapcsolatban. A konzultációs ív mindössze 5 perc ráfordítással a <https://konzultacio.dkp.hu/cirkuszvagyipark> linken vagy a Facebookon is kitölthető.

Kamerák a biztonságért

Segítenek a bűnmegelőzésben és a tettesek kézrekerítésében, a tilosban parkolókat, a szemetelőket, a garázdákat, de még a hanyag kutyatulajdonosokat is könnyebb tetten érni a korszerű kameráknak köszönhetően, amelyek beszerzéséről döntött a képviselő-testület. Már az idén elkezdődhet a terézvárosi térfigyelő kamerák rendszerének teljes megújítása.

Gajdács Emese

”

A 2021-es költségvetésben 500 millió forintot különítenek el a kerületi térfigyelő rendszer teljes megújítására.

„A kamerák közterületi használata Magyarországon a 70-es, 80-as években kezdődött el. Eleinte fontosabb kormányzati objektumokat, katonai létesítményeket védtek ezzel az akkoriban modernnek minősülő módszerrel. Budapesten a 90-es évek végén, 2000-es évek elején jelentek meg az utcai kamerák, elsőként az ötödik kerületben – a Váci utcai valutaváltókat igyekeztek így ellenőrzés alá vonni. A hatodik kerületben húsz évvel ezelőtt kezdődött meg a kamerás térfigyelő rendszer kiépítése, a jelenleg is meglévő eszközöket időközben javították, teljes körű felújításra, korszerűbb technológia alkalmazására viszont eddig nem került sor” – eleveníti fel a múltat Gaár Iván terézvárosi önkormányzati képviselő, aki a közbiztonsági tanácsnoki feladatokat is ellátja.

Mint mondja, komoly eredmény, hogy a Döntés-előkészítő Tanács tagjai néhány hete úgy határoztak, hogy a 2021-es költségvetésben 500 millió forintot különítenek el a kerületi térfigyelő rendszer teljes megújítására. Ez az idén a tervezést jelenti, de a tanácsnok reményei szerint a kivitelezési munka is megkezdődhet már ebben az évben.

„A projekt kapcsán a közelmúltban létrejött egy bizottság dr. Kerék-Beleznay Zsuzsanna alpolgármester vezetésével. A tagok között szerepel Györffy Máté városfejlesztésért felelős alpolgármester, Szász Károly idősgügyi tanácsnok, jómagam közbiztonsági tanácsnokként és meghívást kapott a bizottságba a Fidesz képviselőcsoportja is. A közbiztonság teljesen politikától független terület kell legyen, ezért törekedtünk arra, hogy a bizottságban minden párt helyet kapjon” – szögezi le Gaár Iván, hozzátéve, hogy a

feladatok között szerepel az új rendszer technológiájának a kiválasztása is.

A döntéshozók arra törekednek, hogy a jelenleg közel száz kamerát magában foglaló rendszer semmiképp se legyen drágábban működtethető, mint a mostani, de mindenképpen korszerűbb eszközparkra van szükség. Céljuk a minél olcsóbb és átláthatóbb kivitelezés. Ezért is döntöttek a kétlépcsős megvalósítás mellett, azaz először nyílt pályázaton kiválasztják a kiviteli terv elkészítőjét, utána szintén ebben a formában a kivitelezőt is. A cél, hogy olyan kamerák kerüljenek fel, amelyeknek a jelenleginél nagyobb a látóterük, pontosabb, élesebb képet adnak, illetve lehetőség van a felvételek nagyítására, zoomolásra is.

„Ha ilyen kamerák lettek volna a körúton, amikor a két rendőrt megsebesítő robbantás történt, sokkal gyorsabban meg lehetett volna találni a tettest. A térfigyelők ugyanis amellet, hogy a megelőzést szolgálják, a bűnügyek felderítését is nagymértékben segítik. A rendőrség tapasztalatai szerint a nyomozások 20-30 százalékában eredményesen segíti a tettesek elfogását a kamerafelvétel.”

A térfigyelők a rendőrök mellett a közterület-felügyelők munkáját is megkönnyítik. Segítenek a tilosban parkolóknak lefűléseében, a közterületi szemetelőket, a rendbontókat, a garázdákat, de még a hanyag kutyatulajdonosokat is könnyebb tetten érni a korszerű kameráknak köszönhetően.

Jelenleg a kerületben kihelyezett kamerák képeit a terézvárosi rendőrkapitányság Szinyei Merse utcai épületében kísérik figyelemmel. Amennyiben a diszpécserok gyanús jeleneteket látnak a monitorokon, azonnal riaszthatják a járőröket, akik szükség esetén intézkedhetnek.

„A rendőrség azon munkatársait, akik a diszpécserközpontban teljesítenek szolgálatot, a terézvárosi önkormányzat által nyújtott támogatásból fizetik. Az idén (ahogyan a korábbi években is) erre a célra a költségvetésből 40 millió forintot juttatunk el a BRFK-nak” – mondta végezetül a közbiztonsági tanácsnok.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Jó terézvárosi politikusnak lenni

Harminc éve Terézvárosban, Terézvárosért dolgozik, új megbízatása számára a kerület értékeinek még hatékonyabb megóvását jelenti. Császárné Csóka Ilona frissen kinevezett városképi tanácsnokkal, a Fidesz–KDNP önkormányzati képviselőjével a fásítás határaitól, az autók helyéről, a cirkusz szükségességéről és a másként nézett térképről is beszélgettünk.

Kertész Anna

– *Mi a dolga a városképi tanácsnoknak, és mennyire testhezálló ez a feladatkör az ön számára?*

– A várostervezéshez, -fejlesztéshez nem értek, szerencsére erre ott vannak a remek szakemberek az önkormányzatban. Van azonban a területen használható tudásom. 1991 óta Terézvárosban dolgozom, 14 évig tanítottam, azóta pedig képviselő vagyok, mint a tenyeremet, úgy ismerem a kerületet és a benne élőket. Ezért azt remélem, alkalmas vagyok egyfajta közvetítői szerepet betölteni a szakemberek, szakpolitikusok és a lakosok között. Az első leülésünkön Matus István főépítész leterítette elém Terézváros térképét, afölött beszélgettünk. Kiderült, hogy mennyire más szemmel nézi ugyanazokat az utcákat. Ő látja az építészeti megoldások funkcióját, én pedig tudom, hogy melyik házban milyen bolt van és kik járnak oda. Szerintem nagyon értékes tudásokat tudunk összekapcsolni az együttműködésben, amelynek nagy híve vagyok. Természetesen nem mindenben értünk egyet, itt van mindjárt a cirkuszközpont ügye.

– *A feladatai közé tartozik a kerületet érintő kiemelt kormányzati beruházások beható ismerete. Egyetért mindazzal, amit ez a cirkuszközpont esetében jelent? Például hogy nem kell tervpályázatot kiírni, fejleszteni a közlekedési infrastruktúrát és 80 százalékos a beépíthetőség.*

– Számomra az a legfontosabb, hogy rendezik a területet. Budapest legértékesebb telkén, amelynek egyes felmérések szerint öt-nyolc méter mélyig szennyezett a talaja, végre történik valami sok évtized és kidobott milliárd után. Politikai hisztériakeltésnek gondolom azt hangoztatni, hogy istállókat fognak a területre építeni. Senki nem gondolhatja komolyan, hogy 2021-ben ilyen primitív épületek épüljenek a város közepén. Biztos vagyok benne, hogy a legkorszerűbb építészeti megoldásokat fogják alkalmazni.

– *Hogyan értékeli az önkormányzat fejlesztéseit, illetve zöldítési terveit, lépéseit?*

– Én zöldítéspárti vagyok, de azt gondolom, muszáj határokat szabni az elképzeléseknek. Tudomásul kell vennünk, hogy belvárosi kerület vagyunk, ez a városrész mocsaras, háborús törmelékkel feltöltött területre épült, amely alatt elképesztő mennyiségű vezeték fut hatalmas kuszaságban, ezért

drága ide fákat ültetni. A feltörni a betont szlogent már a választás alatt sem tudtam értelmezni, ahogy a választók egy része sem. Ijedt nénikék kérdezgettek tőlem: mi lesz itt, újra földutak? Nem ezért kötözték annak idején a város közepére.

Én a parkolásról is máshogy gondolkodom, mint a mostani városvezetés. A városias életformához hozzátartozik, hogy egy családnak egy vagy akár két autója legyen, és természetes, hogy azt szeretnék, hogy a házuk előtt álljanak a járműveik. Szerintem egyetlen parkolóhelyet sem szabad megszüntetni. A parkolás ráadásul fontos bevétele az önkormányzatnak.

A saját választókerületemben annak idején mindent megtettem a zöldfelületek ápolása, növelése érdekében, tehát fontos számomra a zöldítés, de tudomásul kell venni, hogy szűk a mozgástér.

Az önkormányzat fejlesztései közül elégedetlenséggel szemlélem a vásárcsarnok belső „megújítását”, hónapok óta nem történik érdemi előrelépés, miközben áldatlan állapotok uralkodnak odabent. Nekünk kész terveink voltak, csak elő kellene venni azokat.

– *Hogy érzékeli, tisztább lett a kerület a takarítások sűrítésével?*

– Nem látom tisztábbnak a kerületet, sőt, néha az az érzésem, hogy nagyobb kosz van, és ez közös felelősség. Egyre több a falfirka is, amelyeket el kellene távolíttatni. Tudom, hogy sokba kerül, de erre muszáj áldozni.

– *Van olyan téma, amelyre szívügyeként tekint?*

– Amikor megírta az újság, hogy városképi tanácsnok lettem, megállított egy hölgy az utcán és arra kért, hogy vigyázzak az Andrassy útra. Nekem ebben a rövid mondatban annyi minden benne volt: Terézváros szeretete, a közösségi érzés, a büszkeség – én is ilyesmit érzek, ha a kerületre gondolok, így egyfajta mottóvá is tettem magamnak ezt a pár szót. Ígérem, a magam eszközeivel vigyázni fogok az Andrassy útra és a környékére.

– *Sok kritika érte az ellenzék részéről a városvezetést, hogy nem kaptak elegendő tisztséget az önkormányzatban. Mostanra elégedettek a felügyelőbizottsági helyekkel és tanácsnoki pozíciókkal?*

– Én úgy érzékeltem, hogy a polgármester törekedett arra, hogy az egyensúly minél előbb megteremtődjön, talán két-három hely még függőben van, de mostanra körülbelül sikerült elérni. Nagyjából most tartunk ott, ahol 2019 őszén kellett volna. Mi „csak” dolgozni akartunk, tisztességgel elvégezni a munkánkat és a kerület szolgálatába állítani a tudásunkat, tapasztalatainkat. Más hozzáállást igényel ellenzékinek lenni, de az alap nem változik: ezért a kerületért, ezért a közösségért dolgozom, változatlanul úgy érzem, jó terézvárosi politikusnak lenni.

Nagyon értékes tudásokat tudunk összekapcsolni az együttműködésben.

Hostel kontra lakosság

Hónapok óta keseríti a lakók életét egy a Nagymező utcában működő hostel, ahol a rendőrség és az önkormányzat más hatóságokkal együtt átfogó ellenőrzést tartott február 23-án.

Gajdács Emese

A hostel alacsony árai miatt problémás, a közterület rendjét gyakran megzavaró vendégekort vonzott be, az üzemeltetője pedig egyáltalán nem együttműködő a hatóságokkal és a ház állandó lakóival.

A rendőrségi akció a terézvárosi kapitányság Szi-nyei Merse utcai épületében kezdődött egy rövid eligazítással, ahol Malinás László alezredes, a rendészeti osztály vezetője tájékoztatta kollégáit és a közreműködő hatóságok képviselőit az előzményekről, valamint az ellenőrzés menetéről. A csapat több gépkocsival, egyszerre indult el a helyszínre.

Zaklatják a lakókat

A cél egy olyan szálláshely volt, amelyre az utóbbi időben rengeteg panasz érkezett a lakók részéről. A terézvárosi önkormányzathoz tavaly nyár óta özönlenek a közelben élők levelei, amelyekben arról számolnak be, hogy a hostel vendégei zavarják a környék nyugalma, verekednek, zajonganak, az utcán csoportosulnak, a lakóknak „beszólnak”, dobálják, zaklatják őket. Többször kihívták rájuk a rendőrséget is. A sorozatos konfliktusok miatt egy lakógyűlésen visszavonták a szálláshely működését érintő hozzájárulásukat is, de ez sem változtatt semmin, a problémák maradtak.

A terézvárosi rendőrségnek az önkormányzat jelezte a lakossági panaszokat, és segítséget kért a helyzet rendezésére. Az egyenruhások folyamatosan, napi szinten figyelték a házat és környékét. Tapasztalataik szerint a hostel alacsony árai miatt problémás, a közterület rendjét gyakran megzavaró vendégekort vonzott be, az üzemeltetője pedig egyáltalán nem együttműködő a hatóságokkal és a ház állandó lakóival.

Együttes rajtaütés

A terézvárosi önkormányzat többször is ellenőrizte a szálláshelyet, és a szabálytalanságok miatt február 17-től kilencven napra ideiglenesen bezáratta azt. A rendőrség azonban azt látta, hogy a határozatnak sem tett eleget az üzemeltető, és folyamatosan fogadta a vendégeket a Nagymező utcában. Ezután döntött úgy a rendőrség és több szakhatóság, hogy együttesen szállnak ki a helyszínre.

„Na végre! Remélem, bezárják ezt a helyet! El se tudják képzelni, mi van itt, amikor nincs tele rendőrökkel az utca! A lépcsőn ülve buliznak, zajonganak, nem tudom, részegek vagy bedrogozták magukat, de nem tudnak viselkedni. Ezeket nem érdekli a 8 órás kijárási tilalom vagy a járvány. Vigan gyülekeznek, és ha futniuk kell, még egy menekülési útvonaluk is van a szomszéd kapu felé” – mutatott a Nagymező utcai házra az egyik közeli üzlet tulajdonosa február 23-án délután, amikor a hostel portálja előtt több rendőrautó parkolt le. A kocsiból egyenruhások ugrottak elő, akiket civil ruhás hatósági szakemberek követtek, és mindannyian a hostel bejáratát vették célba.

A hely jól láthatóan üzemelt, ezt tapasztalták a rendőrség, az önkormányzat, a NAV, a népegészségügy, a katasztrófavédelem munkatársai is, amikor megérkeztek az ellenőrzésre. Szállóvendégek is voltak a hostel néhány szobájában (a 10 szobában közel 40 ember fér el), és az előtérben éppen mákos tésztát falatozott egy férfi, aki láthatóan gyakori vendég itt – saját maga melegítette az ételt a mikróban. A hostel recepcióján ott találták a rendőrök az üzemeltetőt is.

A helyszíni ellenőrzés eredményéről a hatóság munkatársai nem nyilatkozhatnak, a szálláshelyen talált hiányosságok, szabálytalanságok alapján születik döntés – akár bezárásról, akár pénzbírságról.

FOTÓ: ANDRÁS ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG-807

KÖNYV

AZÓTA IS ÉL

Van itten egy nemzedék – írja Bereményi Géza –, az 1945 után születettek nemzedéke. A boomek, akik a háborút követő újjáépülésben voltak gyerekek, akik belenőttek a szocializmusba, akiknek Szepesi György rádióhangján harsog a fülükben – közel 70 év után is – a Hidegkuti név. Akiknek 1956 ugyanúgy történelem, mint a jelen olvasójának, de ők még a bőrükön érezték a szabadságra lepelként boruló fakabátok durva anyagát és súlyát. Ennek a nemzedéknek Bereményi Géza 50 éve afféle szószólója – hol írásaiban, hol pedig Cseh Tamásnak írt dalszövegeiben ad róla és az időszakról, amelyben felnőttek, tűpontos körképet.

Az író 75. születésnapjára megjelent válogatás-kötet korábbi novelláinak egyfajta kronologikus sorba rendezett, olykor kissé átdolgozott, némi dramaturgiába ágyazott reverziója. Hol magával Bereményivel, hol alteregójával, Dobroviccsal a főszerepben. Ahogyan önéletrajzi regényében, a Magyar Copperfieldben, itt is felidéződik nagyszülei Teleki téri otthona, a konyha, ahol a gumi tengerészbaba egyenruhájáról sámlin kuporogva rágta a festéket 6 évesen, és egy másik tengerészkabát, amit egy félhosszú hajú fiú viselt, amikor a Kossuth Lajos utcán kipattant egy taxiból valamikor a hatvanas években:

„Indián. Indiánt játszik a Bakonyban minden nyáron – mondta róla Szenjóby Tamás. – Rajztanár, és gitáron játszik a saját angol szövegeire. Továbbá őrlött.”

A három korábbi kötet – A svéd király, A feltűrt gallér és a Jézus újságot olvas – írásszövegében kiemelt, aktualizált szerepet kap az Eldorádó című film kiinduló novellája, amely járványtól járványig – a diftériától a Covidig – keretbe helyezi a Bereményi-életművet. A kötet a gyerekkori betegségtől, a diftériából való „megmeneküléssel” zárul, ahogy nagyanyja Jézus-képpel a kezében imádkozik az akkor 3 éves Gézáért, aki később, amikor már kicsit jobban érezte magát, személyesen is találkozott a „megváltóval”. „A konyhán keresztül bejött a szobába egy ember, fehér inget viselt, kék nadrágot, aminek az egyik szárán a szerelőzseb-ből egy összehajtott újság állt ki. Nagyanyámat kereste. Azonnal tudtam, hogy ő az.” Egy darabig várt a nagymamára, újságot olvasott, majd elment. Géza pedig, a Bereményi, akkor és ott teljesen meggyógyult. És azóta is él.

CSO

(Bereményi Géza: *Azóta is élek*, Magvető)

DOKU

ANYÁK ÉS GYERMEKÜK

Nem csak dokumentumfilmként, határozott politikai üzenetként is értelmezhetjük a két együtt élő anya történetét, akik több év várakozás után örökbe fogadnak egy halmozottan hátrányos helyzetű kislányt, hogy szerető családban felneveljék, esélyt adjanak neki egy jobb életre. Dér Asia és Haragonics Sári filmjének főszereplői, Nóra és Virág nem titkolják, hogy saját anyai érzéseiket is szeretnék megélni a gyermekvállalással. Ha más nőket ezért pidesztálra emelünk, őket miért ítélnék el? A „légy a falon” perspektívából látjuk, hogy a harmonikus anyapár irigylésre méltóan szép életet él. De még a békés, Duna-parti kisház, gyerekes-kutyás, Robinson család minden napba is beszüremkedik a kirekesztő magyar kormánypropaganda, a fenyegető szónokló Kövér László, aki szerint az egynemű szülőpárok olyanok, mint a pedofil szörnyetegek, akik kisgyerekeken akarják kiélni vágyaikat. A kislány, akit Nóra és Virág hazavittek, két és fél évesen önállóan enni és beszélni sem tud, olyan súlyosan traumatizált. A két anyuka odaadással, szeretettel foglalkozik vele, és már a film végére látszik, hogy óriásiit fejlődik: kommunikál, kinyílik, kialakul a biztonságérzet és az érzelmi kötelék az örökbefogadóival. A pozitivitást, életszeretetet sugárzó film keserű fordulatot vesz, amikor az anyák úgy döntenek, a családjuk védelmében inkább elhagyják az országot. Ezzel lemondanak a vágott testvérkéiről is, mert így nem lehet újabb örökbefogadási folyamatba belekezdeni. A legsomorúbb, hogy most már azon kevesek se tudnak, akiknek ez a film adna erőt és bátorságot, hogy belevágjanak. Pedig „aki megment egy életet, egész világot ment meg” – írja a Talmud.

(Anyáim története, HBO GO)

BO

TÉVÉ

PANDÉMIALECKÉK A MÚLTBÓL

Bár a patkányok ettől még nem fogják kivívni az emberek egyöntetű rajongását, a friss brit minisorozat leszámol egy több száz éves tévhittel: nem a rágcsálók terjesztik a világban időnként felbukkanó pestist. Nem ők okozták az 1665-ös nagy pestisjárványt sem, amely másfél év alatt London lakosságának negyedét elvitte. Nem is francia kelmekereskedők hurcolták be, ahogy Daniel Defoe leírta. Egy ifjú archeológusnő, egy volt WHO-s epidemológus és egy egykori BBC-tudósító a modern orvostudomány, a régészet és az oknyomozó újságírás segítségével az igazság nyomába erednek, követve a járvány útját a nulladik páciensztől a tömeges megbetegedéseken át a megfékezésig. Vizsgálják, hogyan befolyásolták a terjedését a társadalmi egyenlőtlenségek, az emberi reakciók, illetve az egyházközösségek és a Lord Major járványkezelő intézkedései. Közben rámutatnak olyan fontos párhuzamokra a mostani pandémiával, mint a higiénia és a távolságtartás fontossága, vagy a bűnbakképzés, a járványtagadás és a karantén kijátszása: miközben a Temzén élőlánc volt hadihajókból,

a tehetősebbek vidékre szivárogtak, átfertözve az országot. Az üdítő tárgyilagosság mellett emberi reakciókat, őszinte meglepetést és részvétet mutatnak, megrázza őket a Poole család története, akik 11 nap alatt mind az öt gyermeküket elvesztették. A BBC tekintélyes volt főmunkatársa, John Sergeant hálóingre is vetkőzik, majd befekszik egy „tetvektől és bolháktól hemzsegő” korabeli szalmaágyba, ahol bubókat sminkelnek rá, hogy átérezzük, milyen lenne, ha egy rokonunk vagy ismerősünk kapná el a betegséget. A pestis már több mint ezer éve elkíséri az emberiséget, és még mindig sok újat tudhatunk meg róla, de még többet tanulhatunk belőle.

BO

(Járvány: *A nagy pestis*, Viasat History)

„Mindenki ki van már éhezve a kultúrára. Olyan pluszt ad az ember szívének, ami kisimogatja a napi problémák által összezilált lelket.”

Rajtunk múlik a találkozás

Az egy éve tartó járványválság kevéssé emlegetett nagy vesztesei az előadóművészek, illetve az őket foglalkoztató rendezvényszervezők. Kleb Attila és Vető Balázs, a jazz- és világzenei koncerteket szervező GetCloser Concerts alapító-szervezői megelégtették a hallgatást, és kampányba kezdtek: „rajtunk is múlik, mikor találkozhat újra művész és közönsége”. A nemzetközi zenei életet Terézváros egyik magaslati pontjáról szemlélő Kleb Attilával folytonos újratervezésekről, kifogyhatatlan reményről és egy Andrássy úti koncert víziójáról beszélgettünk.

Csejtei Orsolya

Mit csinál egy koncertszervező a több mint egy évig tartó kényszerpihenő alatt?

Újratervez. Aztán megint újratervez. Ha feltennék a kezünket, hogy isten tudja, mi lesz, becsukhatnánk a boltot. Bizunk. Biztunk a tavaly őszben, aztán az idei tavaszban, most reménykedünk benne, hogy talán nyáron már újraindulhat az élet. Ron Carterrel kezdenék június 7-én, őt tavalyról toltuk át erre a nyárra, jó lenne, ha nem kéne tovább szakozni az időpontokkal. Egyrészt már 83 éves, nem sok lehetőség lesz őt itthon élőben hallani, másrészt egy igazi legendáról van szó, a mai napig a világ legtöbb lemezen szereplő jazz-zenésze. Mindenkiel játszott, aki számít, Herbie Hancocktól Chick Coreán át Miles Davisig, akinek a böggöse volt. Méltó újrakezdés lenne. Ha minden jól megy, olyan erős idei őszünk-telünk lesz, amilyen még soha nem volt. Telepakoltuk a naptárat világsztárokkal.

Bízna az emberek is? Fogynak a jegyek?

Most semmi nem fogy. Olyan szinten kiszámíthatatlan minden és összevissza zajlik a kommunikáció, hogy egy hétre előre sem lehet gondolkodni. Van 3-4 saját produkciónk is, amiben népszerű színészek énekelnek – egy Cseh Tamás-est, egy Woodstock-koncert, illetve egy az elmúlt 50 év rockslágeriből szemezgető produkció, a Like a Rolling Stone –, amelyekkel főleg vidékre utaztunk vagy önkormányzati rendezvényeken léptünk fel. Most nagyon látszik, hogy nemcsak egyéni szinten kerültek nehéz helyzetbe az emberek, de az önkormányzatoknál sincs pénz, vagy pedig teljes a bizonytalanság. Márciusra általában már egész évre be vagyunk táblázva, most pedig van összesen két megkeresésünk: a Cseh Tamás-estet vinnénk júniusban a Városmajori Szabadtéri Színpadra, szeptemberben pedig az idén 10 éves pécsi Kodály Központba.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Akárhogya is nézzük, a rendezvényes és az előadóművészi szakma is olyan, ha nem az egyik legolyanabb, amelynek létszükséglete a normális kerékvágásba való visszatérés. Nem él meg online. Ezért is készítettek kampányvideót a személyes felelősségvállalásról?

Hosszú ideje foglalkoztatott, hogy valamit kellene tennünk, lépünk, megszólalnunk, hiszen mindannyiunkon múlik, mikor találkozhatunk újra. Mikor találkozhatnak a színpadi emberek a közönséggel. Ehhez összeszedtünk egy fantasztikus csapatot, műfaji és politikai hovatartozás vagy felhang nélkül, akik az arcukat is adták a kampányhoz. Miklósa Erikától Balázs János zongoraművészen, Harcsa Veronikán, Gyémánt Bálinton, Gerendás Péteren, Egyed Bea táncművészen és a saját produkcióink báziszenekarán, a Bonus Tracken át olyan ismert színészekig, mint Gryllus Dorca, Simon Kornél, Thuróczy Szabolcs, Törőcsik Franciska és Sztarenki Dóra. Az LGT Miénk itt a tér című dala a kiindulópont, és ez a mondat a koncepció lényege is: „miénk itt a tér”, a színpad a művészeké, a nézőtér pedig a közönségé. Írtam Presser Gábornak, hogy szeretnénk a dalból ezt a sort, illetve a dallamot felhasználni, örülnék, ha hozzájárulna, de annak még jobban, ha ő játszana fel, esetleg még az arcát is adná hozzá. Meglepetésemre igent mondott. A MOMKult adta a helyszínt, Salamon András rendezte, és mellénk állt a terézvárosi Lumiere Filmiskola is – profi technikát kaptunk tőlük. Mindent nem szeretnék elárulni a filmről, de valami olyasmi a lényeg, hogy mennyire fájó, amikor már a színpadon is „csak ecetfa nő”... A művészek és a közönségnek is. Mindenki ki van már éhezve a kultúrára. Olyan pluszt ad az ember szívének, ami kisimogatja a napi problémák által összezilált lelket. Azt érzem, hogy aki most kitart és életben tud maradni, azt a közönség a tenyerén fogja hordozni.

Évek óta él Terézvárosban – el tudna képzelni valahol itt egy GetCloser-koncertet?

Bármelyik saját műsorunkat szívesen idehoznánk, annyi a nehézség, hogy ezek mind nagyszínpados produkciók. De akár a Cseh Tamás-estünket, akár a Woodstock vagy a Like a Rolling Stone dala- it el tudom képzelni Terézváros utcáin. Mondjuk a lezárt Andrássy úton, az Opera előtt. Jó kis utcabál lenne.

A semmiből valami

Több mint harminc éve terézvárosi asztalos, de a cég, amit Besenyei Sándor vezet, 125 esztendeje a kerülethez köthető. Az elnevezése ma már márkanév, a Besenyei Styl Bútor pedig azon kevés brandek egyike, ami manapság is garantálja az egyediséget és a kézműves munkát. Sándor nem ismeri a lehetetlent: bármit újratervez, az eredetihez megszólalásig hűen, akár egyetlen fotó alapján – legyen az külföldre került teljes kastélyberendezés vagy a Gellért cukrászda otthonra megirigylet bútorai.

Csejtei Orsolya

„Az ördög a részletekben rejlik – vallja a mester –, színre, szagra mindennek stimmelnie kell. A legfontosabb, hogy az arányokat megfelelően eltaláljuk, mert egy centi erre vagy arra, és minden borul.” Besenyei Sándornak az elmúlt 3-4 évtized maga tervezte bútorai, kolóniálok, flamandok, barokkok, biedermeierek, minimálok katalógusszerűen ott vannak a fejében – számszerűsítve. Álmából felébresztve is fújja, hogy az az aranyra festett szófa, amit az Andrassy útra készített évekkal ezelőtt egy hálószobába, 160 cm, hogy az Operett Színház földszinti nézőterén 572 szék van, amelyek felújításához 725 méter szövetre van szükség a 140 cm szélesből, és hogy a diófa ára köbméterenként 997 ezer forint áfával.

Ahogy mutatja a telefonján a büszkeségeit, egy Chesterfield kanapét, egy sarokrekamiét, a Gellért cukrászda bútorlásait, amelyeket valaki elirigylet a nappalijába, vagy a most készülő kastélyberendezést, amelynek eredetijét külföldre vitték ugyan, de a kastély tulajdonosa újra szeretné gyártatni azokat, mintha nem is a 21. században lennének.

Mindegyik kihívás

A Vörösmarty utcai alagsori műhelyben amúgy is kicsit megállt az idő. Bár korszerű gépekkel van felszerelve, sokkal inkább kelti egy békebeli kézműves

műhely benyomását. Ottjártunkkor az egyik szakí épp egy gyönyörű antik óraládát simogat, készül egy fekete, kagylóberakásos Bull asztal faragott lába, és ott áll pőrén, faszagún a kastély leendő étkezőasztala is, lakkozásra, intarziára várva. Sándor műhelyében korábban hat-hét, ma már csak három bútorasztalos dolgozik fixen, minden egyéb szakmunkát bedolgozókkal old meg: vannak faszobrászai, intarziása, kárpitosa, díszüvege, esztergályosa. Ő maga afféle menedzser és tervező egyben: biztosítja a munkahelyet, az alapanyagot, a szerszámokat, no és persze a megrendelőket, akiknek az igényét is saját maga álmódja papírra, és tervezi láthatóvá a vágyaikat egy az egyes méretben. Azt mondja, minden megrendelés újabb és újabb kihívás, főleg, amikor egy rossz fotó alapján kell megfejteni, hogy futnak az eredeti bútoron a minták, milyen illesztést érdemes használni, hol és mennyi kézi faragás van benne. Az említett intarziás asztallal már hónapok óta szemezget, vele kel és fekszik, úgyhogy most már minden rejtett mintáját, ívét ismeri. „Ami nem görbül, az nem is bútor – mondja –, lapokból összerakni valamit nem művészet, de még csak nem is mesterség. Ugyanúgy van a bútornál, mint egy portrérajznál: több milliárd ember van, de nincs két egyforma. El kell kapni azokat a fő vonalakat, amik jellemzők a karakterére. Ha ezt nem találjuk el, nem fog hasonlítani. Az arc se, a bútor se.”

Ha valaki, ő ezt igazán tudhatja, merthogy afféle portrérajzolóként kezdte: már gyerekként nagyon szeretett arccokat rajzolni, sikereket ért el vele, még kiállításra is hívták. A művészeti pálya azonban fel sem merült egy bácsalmási fiú számára – bár apjának kertészként volt némi szépérezke, de ez ahhoz kevésnek bizonyult, hogy az akkor tizenéves fiú mű-

”

**Ugyanúgy van a bútornál,
mint egy portrérajznál:
több milliárd ember van,
de nincs két egyforma.**

vészi ambícióit támogassa a család. „Én sem tudtam elképzelni, hogy meg tudnék élni belőle, és hát fel is mértem 14 évesen, hogy akkora tehetség nem vagyok, úgyhogy elmentem apámmal a család egyik barátjához, aki művezető volt a Keriparnál, hogy beálljak hozzá szobafestőnek – idézi fel a kezdeteket Sándor. – Festés, gondoltam, az mégiscsak hasonlít a művészetre. Az az illető viszont azt mondta apámnak, nem szobafestő kell, Sanyi bácsi, hanem asztalos. Bútorasztalos. Így lettem, mondhatni véletlenül, bútorasztalos, de hát véletlenek ugye nincsenek az életben. Mintha a korábbi életem, a sok rajzolás erre a szakmára készített volna fel.”

Ötezer forintos váltságdíj

Bajára került szakiskolába, ahol fiatal, de nagyon jó mestertől tanulhatott. Ő mondogatta neki, hogy Budapesten még léteznek olyan maszek asztalosműhelyek – a hetvenes évek végén, nyolcvanas legelején járunk –, ahol szép régi bútorokat készítenek. Be is került segédnek Bányai István kárpitosmester Király utcai üzletébe 1983-ban, ahol közelről megismerkedhetett a barokk bútorcsodákkal. Jól ment a bolt, Sándort is megbecsülték, de mivel az asztalosműhely messze volt, rá meg otthon is szükség volt egy újszülött kislány mellett, váltani szeretett volna. Csakhogy Bányai úr – ahogy Sándor emlegeti a mestereit, az is a régi, szép, békebeli időket eleveníti fel – bevállalt több tucat barokkutánzatot Amerikába, és hát a segédje nem akarta cserbenhagyni. Főleg, miután megtudta, hogy azért nem vitték be tartalékos katonának már a leszerelése után, mert a mester 5000 forintot, egy akkori havi bért fizetett

érte titokban, afféle váltságdíjként. Szóval tisztességgel maradt, majd miután letudták az amerikai bizniszt, továbbállt.

A legszebb volt Terézvárosban

A műhely, amire már régóta ácsingózott, Terézváros egyik legpatinásabb múltú asztalosműhelyének számított akkoriban, és számít még ma is. „A céget 1896-ban alapította Goldner Zsigmond – meséli Sándor –, akinek az üzletét három fia, két kárpitos és egy asztalos – a Tivadar – vitték tovább. A Podmaniczky utcában volt egy nagy üzemük, amit a háború után államosítottak. A cég kettészakadt, az asztalosműhely a Király utcába került, a Goldner nevet pedig Gödrösre magyarosították.” Miután Gödrös Tivadar 1969-ben meghalt, az asztalosműhely az akkori segédjére, Szabó Istvánra szállt, mestere fiatal nejevel együtt, akit el is vett feleségül. „Intelligens, okos nő volt Ibi néni, még Nagy Imrét is tanította” – mondja Sándor, akit a segédből mesterre lett Szabó úr és exözvegy hitvese egyaránt örömmel üdvözöltek a Gödrösből Szabóvá lett műhelyben. Úgy érezte, felvitte az isten a dologát – egy olyan helyen dolgozhatott, ráadásul a belváros közepén, az Anker közben, ahol először készítettek például koloniálbútort Magyarországon. Eleinte mindent csinált, amit egy bútorasztalos csak tudhat, de ahogy Szabó úr öregedett, fáradt, afféle üzletvezetővé avanszált. Miután az öreg meghalt, a másodszer is özvegyé lett Ibi néni segítette Sándort, hogy átvehesse a műhelyt, és hogy meg tudja vásárolni az önkormányzattól az ingatlant.

A kétezres évek már Besenyei Styl Bútorként ismerik az 1896-ban létrejött Goldner-műhelyt. 2005-ben Sándor szakmai bemutatót tartott a Néprajzi Múzeumban, 2008-ban megkapta a szakma legmagasabb kitüntetését, az aranykoszorús mester címet, majd rá egy évre Terézváros mesterévé választották. 2010-ig tudott az Anker közben maradni, de akkor a válság meg az ézszerűség úgy hozta, hogy költöznie kellett az ottani mesebirodalomból. „Szép kis üzlet volt Szabó úr idejében is, de aztán sokak szerint még csinosabb lett. 2007-ben a legszebbnek választották Terézvárosban karácsonykor” – meséli büszkén Sándor. A lassan 11 éve a Vörösmarty utcában lévő, alig észrevehető alagsori műhely (egy ideig nyitott mellé szalont is, de mivel az utcáról ma már senki nem sétál be stílbútort vásárolni, felszámolta) pici irodájának a falán ott ékeskedik ennek bizonyítéka, a Terézváros legszebben feldíszített karácsonyi kirakatáért járó díszoklevél. „Fekete táblái voltak az üzletnek, aranybetűkkel – folytatja némi nosztalgiával a hangjában –, és egy szép, a Ködszurkálóból vett Latinovits-idézetet is a kirakatüvegre matricáztattam.” Ennek üzenete a mai napig Sándor hitvallása: „Csodálatos tudomány, ahogy az anyagból egyszerre fiók lesz, komód vagy dikó, vagy csak polc, hokedli, konyhaasztal, ahogy a durva felületből olajosan csillogó, fénylő napvisszaverő tükörlap lesz, intarziás műalkotás. A semmiből valami.”

A forradalom helyszínei

Százhetvenhárom évvel ezelőtt, 1848. március 15-én Terézváros még erősen külvárosnak számított. Ha távolságban nem is, de infrastruktúrájában még nagyon messze volt attól a belvárostól, ahol a forradalmárok szabadságot kiáltottak.

Így hát amikor Katona Csaba, az MTA BTK Történettudományi Intézetének történésze az E10 ünnepi programjaként március 15-én virtuálisan végigjárja az érdeklődőkkel a forradalom helyszíneit, Terézvárost legfeljebb áttételesen és névlegesen érinti – leginkább azokon a forradalmi szereplőkön keresztül, akikről azóta utcát neveztek el a VI. kerületben (Bajza, Jókai), és akiket a következő oldalakon Nyáry Krisztián részletezen is említ.

Az online túra fizikailag az V. kerületből, a Pilvax kávéház egykori helye elől indul, majd az Egyetem tér, illetve Landerer és Heckenast nyomdaja felé veszi az irányt. Katona Csaba onnan a Nemzeti Múzeumot veszi célba, érintve az akkori Városháza korábbi helyét és az Astoriát, ahol a Nemzeti Színház egykori helyén sztorizik egy keveset, többek között efféléket. „Március 15-én a Nemzeti Színházban a Két anya egy gyermeke című színművet akarták előadni Egressy Gáborral, Lendvay Mártonnal, Laborfalvi Rózával, a korszak celebjével – meséli afféle kedvcsinálóként a történész. – De a nap eseményeinek hatására Bajza József, a színház vezetőségének tagja úgy döntött, hogy Katona József Bánk bánját játsszák inkább. A plakátra kézzel írták rá, hogy változás lesz. El is kezdték a Bánk bán, de a kezdés után megérkezett a színházba a forradalmártömeg, így félbeszakadt az előadás. A tömeg a Hunyadi Lászlót, a Marseillaise-t, a Rákóczi-indulót, a Himnuszt követelte, és meg is kapta, Egressy Gábor pedig elszavalta a Nemzeti dalt.”

Az izgalmas történetmeséléssel megspékelt online idegenvezetés Budán, a Helytartótanács környékén zárul, ahol Katona Csaba megnyitja a Táncsics börtönének titkait rejtő emlékkaput is.

CSO

A túra az E10 Facebook-oldalán március 15-én, 10 órától ingyenesen követhető.

Forradalmárok tollal

Az 1956-os forradalmat – Petőfi-körös előzményei miatt – gyakran nevezik az írók forradalmának. Valóban sok író vett részt a sztálinizmus elleni felkelés előkészítésében, de Petőfiék forradalmát ennél is jobban jellemezte a szerepvállalásuk. Egyes életpályák esetén szinte lehetetlen eldönteni, hogy a történelemkönyvek vagy az irodalomtörténet lapjaira kínálkoznak-e inkább. Közülük többeknek utcanév őrzi emlékét Terézvárosban.

Nyáry Krisztián

A reformkor érzelmileg felfokozott időszakában még a vérbeli politikusok között is sokan kacérkodtak az irodalommal. Az újságíró **Kossuth Lajos** is csak az utolsó, 1847 őszen összehívott reformországgyűlésben lett követ és az ellenzék vezére. Előtte, börtönévei alatt Shakespeare-fordítással is próbálkozott, nem is rossz minőségben.

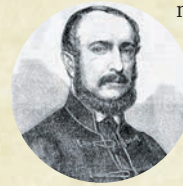
Kossuth politikájának támogatója volt az országgyűlésben **Andrássy Gyula** is. A fiatal arisztokratától sem állt távol az irodalom: fennmaradt tréfás verses levelezése politikai ellenfelével, az udvarhú Desseffy Emillel. A szabadságharc idején honvédtisztként szolgált, majd a forradalmi kormány diplomatája volt. Tevékenységéért Világos után távollétében halálra ítélték, ezért a párizsi hölgyek maguk között csak „szép akasztottként” emlegették a korszak férfitudósját. Költői vénájának később is hasznát vette, amikor a kiegyezés után már miniszterelnökként, majd közös külügyminiszterként romantikus levelezésbe keveredett Erzsébet királynéval. (Néhány egymásnak küldött versen és levélen kívül több valószínűleg nem volt a kapcsolatukban, négy szemközt legfeljebb pár órát tölthettek együtt egész életükben.)

Eötvös és Csengery

Két politikustársánál jóval erősebb szálak kötötték az irodalomhoz a főrendiház centralista ellenzékének vezéralakját, **Eötvös Józsefet**. Irodalmi pályáját Victor Hugo hatását mutató romantikus drámákkal kezdte, de a 40-es években már megjelentek egyedi hangú regényei, köztük a ma is olvasható A falu jegyzője. A Batthyány-kormány vallás- és közoktatásügyi minisztereként az elsők között fordult szembe Kossuth politikájával, és mondott le kormánytagságáról. Minden bizonynyal az életét is ennek a döntésének köszönhetette, így a szabadságharc leverése után is párhuzamosan haladhatott közéleti és szépirodalmi pályája. Az abszolutizmus időszakában szintén írt regényeket, sőt verseket is, miközben ellenzéki politikusként, majd az 1867-es Andrássy-kormány kultuszminisztereként nevéhez kötődik a leginkább liberális szellemiségű törvényjavaslatok kidolgozása, köztük a zsidók egyenjogúságát kimondó vagy a polgári oktatást megalapozó törvényé.

Eötvös József centralista ellenzéki köréhez tartozott **Csengery Antal**, aki nem szépíróként, hanem a

modern magyar újságírás és publicisztika egyik megteremtőjeként állította harcba tollát a reformerek mellett. Kossuth leváltása után ő lett a legnagyobb ellenzéki lap, a Pesti Hírlap szerkesztője.

Okos és tisztességes vezércikkek, gazdasági okfejtések, alapos elemzések jellemezték tevékenységét: nem csoda, hogy lapja hamar el is vesztette harcosabb hangot kedvelő olvasóinak többségét. A forradalom alatt, majd a kiegyezés után elsősorban jogászai józanságát használták a magyar kormányok.

Podmaniczky, Vörösmarty, Bajza

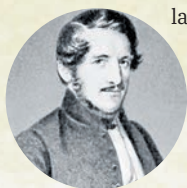
Szintén a reformországgyűlés írói vénával megáldott arisztokratái közé tartozott **Podmaniczky Frigyes**, aki a forradalom előtt Kossuth kortese, azaz kampányfőnöke volt, majd huszárkapitányként harcolta végig a szabadságharcot. Világos után büntetésből közlegényként sorozták be a császári hadseregbe. Leszerelését követően sorra jelentette meg regényeit, ám nem elsősorban ezek művészi értéke miatt érdemes fejet hajtania előtte az utókornak, hanem a kiegyezés után a Fővárosi Közmunkák Tanácsa élén végzett városépítő munkásságának köszönhetően. Nevéhez fűződik Terézváros sugárútja, az Andrássy út kiépítése és az Operaház építése. Az előszeretettel hordott kockás nadrágjairól pepita bárónak is nevezett politikus Krúdy Gyula egyik ihletőjeként az irodalmi emlékezetbe is bevonulhatott.

A reformkor első számú költőjeként számon tartott **Vörösmarty Mihályt** szintén elragadta a politikai lelkesedés. 1847-ben alelnöke lett a pesti Ellenzéki Körnek, és így aktív szerepet játszott a forradalom előkészítésében.

1848 nyarán Eötvös József miniszterként felajánlotta neki a pesti egyetem irodalmi tanszékét, de ő nem fogadta el, inkább a közéletet választotta. Elindult a képviselő-választáson, és bekerült az országgyűlésbe. A képviselőház leghallgatagabb tagja volt, politikai beszédeket nem tartott, így Petőfi végül csak egy neki nem tetsző szavazata miatt tudta megtámadni politikussá lett mesterét.

A Vörösmarty generációjához tartozó vezető irodalmárok közül **Bajza József** költő és kritikus a Nemzeti Színház igazgatójaként vált a márciusi események fontos szereplőjévé. Politikai tisztséget később sem vállalt, ám a Kossuth Hírlapja című forradalmi

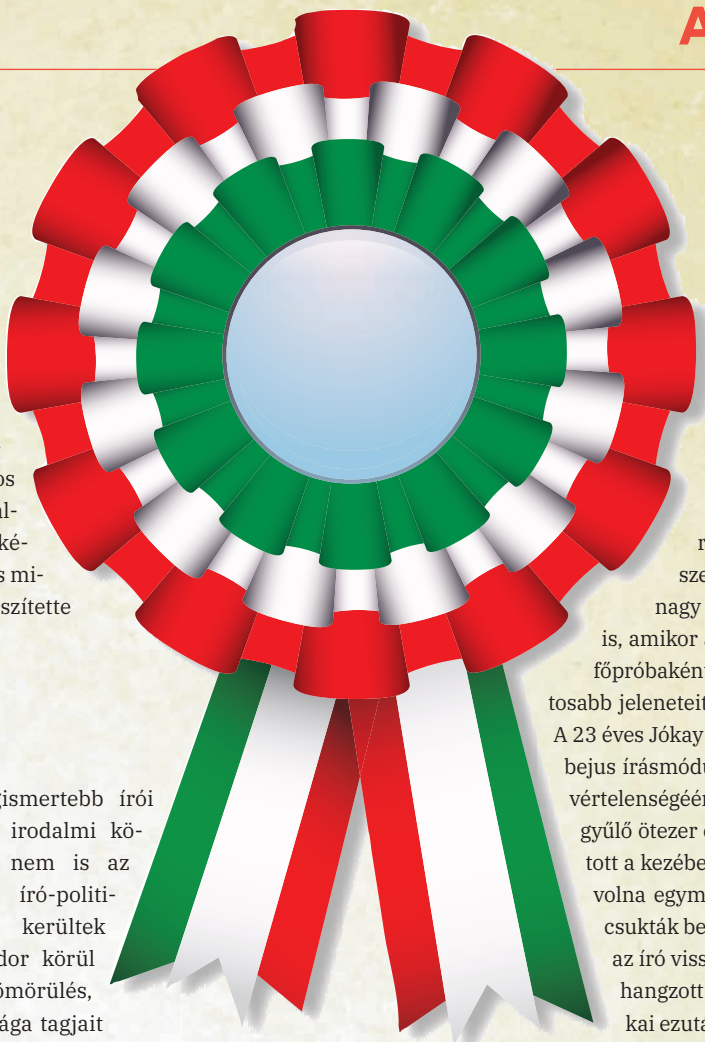
lap főszerkesztőjeként mégis aktívan részt vett a közéletben. Szerepvállalásáért Világos után éppúgy bujkálnia kellett, mint Vörösmartyknak, később pedig az évekig tartó üldöztetés miatt elméje elborult, és teljesen elveszítette kapcsolatát a külvilággal.

Vasvári Pál

A forradalom legismertebb írói nem a befutott irodalmi közp generációk, nem is az országgyűlési író-politikusok soraiból kerültek ki. A Petőfi Sándor körül gyülekező irodalmi tömörülés, az 1846-ban létrejött Tízek Társasága tagjait a forradalom első napjaiban szinte mind ott találjuk a márciusi fiatalok között. A csoport, amelyet Petőfi eredetileg „magyar romantikai iskolának” akart elnevezni, az irodalomban és a közéletben is radikális forradalmi nézeteket vallott. A csoporthoz később fiatal irodalmárok és politizáló ifjú értelmiségiek is csatlakoztak törzskávéházukban, amelyet ők az új bérlőről csak Fillingernek neveztek egymás között, nem pedig Pilvaxnak, mint az idősebbek. Többségük nevét ma már csak utcanévtáblák és történelemlékek őrzik, műveiket kevesen olvassák. Pedig Bérczy Károly, Bozzai Pál, Buljovszky Gyula, Degré Alajos, Hamary Dániel, Pálffy Albert vagy Szegfi Mór nem forradalmárként, hanem irodalmárként akart halhatatlanná válni.

A csoport meghatározó tagja volt Teleki Blanka leánynevelő intézetének ifjú történelemtanára, Fejér Pál, aki **Vasvári Pál** néven írta cikkeit. Vasvári megtestesítette a korszak férfiideálját: magas volt, kék szemű, sűrű barna hajfürtökkel, és érces hangján mindig lelkesítően beszélt. Sármjának és persze hazafias szellemű írásainak az iskola alapítója sem tudott ellenállni, és lassanként beleszeretett a nála húsz évvel fiatalabb tanárba. Nem tudjuk, hogy Teleki Blanka szerelme viszonzásra talált-e, de tény, hogy a következő év sorsfordító pillanataiban rendre az ifjú forradalmár mellett találjuk. Utoljára 1849 tavaszán, amikor Vasvári szabadcsapatot toborzott a román felkelők visszaszorítására, Teleki Blanka pedig egy piros zászlót ajándékozott a hadba vonulóknak. Soha többé nem látták egymást: Vasvári Pál Petőfihez hasonlóan elesett az erdélyi hadszíntéren.

Jókai Terézvárosban

Petőfi Sándoron és a forradalom napjaiban mindössze 18 éves Vajda Jánoson kívül csak **Jókai Mór** neve került be az irodalomkönyvek lapjaira. Ő Petőfi és Szendrey Júlia albérlőjeként kezdettől részese volt az eseményeket előkészítő nagy beszélgetéseknek, és ott volt akkor is, amikor a Dohány utcai lakásban – amolyan főpróbaként – még a francia forradalom legfontosabb jeleneteit is eljátszották az ifjú irodalmárok. A 23 éves Jókay Mór március 15-én vette fel a plebejus írásmódú Jókai nevet. Sokat tett a nagy nap vértelenségéért is: a Landerer nyomda előtt összegyűlő ötezer ember a havas esőben esernyőt tartott a kezében, a kis téren könnyen kiszúrhatták volna egymás szemét. Jókai szavára egyszerre csukták be ernyőiket, a sok ezer apró csattanás az író visszaemlékezése szerint ágyúlövésnek hangzott: megszületett a sajtószabadság. Jókai ezután hazaküldte az összegyűlt tömeget ebédelni, így neki köszönhetően lett a pesti forradalom az egyetlen a világon, amelyben ebéd-szünetet tartottak. A fiatal író nemcsak élete párját, a nála 12 évvel idősebb Laborfalvi Rózát találta meg ezen a napon, hanem írói karaktere is ekkor született. Hiába veszett össze vele még 1848 nyarán – politikai és magánéleti okok miatt vegyesen – barátja és példaképe, később mégis ő lett Petőfi és a szabadságharc legendájának első számú krónikása.

Nála többet és szebben aligha írt bárki 1848–49-ről. Ha azonban az ő visszaemlékezéseit olvasuk, ne feledkezzünk el arról, hogy irodalommal van dolgunk. Jókai sokat színezett a valós történeteken, így például sosem vitte el kalandos úton Kossuth amnesztialevelét a bujdosó Rózsa Sándornak. Ha a csendőrök százai hiába keresték a betyárt, hogy is találta volna meg egy magányos író?

1848 írói közül talán neki jutott a legsikeresebb életút: megérte, hogy korának első számú „írófejedelme”, Terézváros országgyűlési képviselője, majd a főrendiház tagja legyen. Idősebb korában veje, Feszty Árpád festő epreskert-i házában, a kerületben talált otthonra. Később egy családi botrány miatt kellett költöznie: fél évszázaddal a szabadságharc után, 1899-ben a terézvárosi anyakönyvi hivatalban feleségül vette a 20 éves Nagy Bella színésznőt. Családtagjai bolondnak tartották, és gyámság alá akarták helyezettetni, de a 75 éves Jókai Mór – romantikus forradalmárhoz méltóan – a szerelemben is mindig a szívére hallgatott.

Jókai sokat színezett a valós történeteken, így például sosem vitte el kalandos úton Kossuth amnesztialevelét a bujdosó Rózsa Sándornak. Ha a csendőrök százai hiába keresték a betyárt, hogy is találta volna meg egy magányos író?

Bajnokok ebédmenüje

A Szondi utcában már a harmadik, ebből ugyanabban a házban, a Szondi 24.-ben a második helyét működteti Bánhegyi Gergő. A korábbi egység sem volt innen messze, mintegy százméteres távolságból, a Bajnok utcából költöztette át a népszerű étkezdét, ahogy egyre nagyobb alapterületű, egyre több vendég leültetésére alkalmas üzlethelyiséget keresett.

„Harminc évig vizilabdáztam versenyszerűen, megjártam a Honvédot, a Vasast, a BVSC-t, majd másodosztályú csapatokban játszottam évekig. Innen jött a névválasztás” – magyarázza Bánhegyi Gergő, miért is hívják Pólónak az étkezdét az uszodákkal nem túl gazdagon ellátott Terézváros kellős közepén. A játékszer a logóban is megjelenik, ennyiben tehát nem szakadt el a pólótól a korábbi élsportoló, aki közel két évtizede a vendéglátásban tör újabb babérokra.

Amit ők is hazavinnének

A betérők 90 százaléka törzs- vagy visszajáró vendég, a pultosok már a köret- és italválasztást is előre tudják, kérni sem kell, csomagolják a plusztartárt, a savanyúságot, kinek-kinek ízlése és szokása szerint. A kínálaton túl ettől is igazán házias a Pólo étkezde, a csapat és a közönség is állandó, összeszokott gárda. A vendégek zöme a kerületben lakik vagy itt dolgozik, sok köztük a nyugdíjas és a kismama; minden generáció szívesen viszi haza innen a kosztot. „Úgy érezzük, az ő étkeztetésükért felelősek vagyunk, ezért számukra nap mint nap megfizethető változatos menüket, friss, tápláló és egészséges ételeket biztosítunk. Számos ételünket ételallergiások is fogyaszthatják. A mottóm, hogy csak olyan ételt adjunk a vendégeinknek, amit mi is szívesen hazavinnénk a családnknak” – vallja Bánhegyi Gergő, aki arról is beszámol, hogy a frissensültek állandó választéka mellett hétről hétre megújuló kínálat

várják a vendégeket. Naponta érkezik a friss alapanyag, a minőségben nincs kompromisszum, az egyenletesen megbízható, jó árértékű, színvonalas konyha garantálja, hogy a vendégek mindig jó szívvel visszatérjenek.

A legjobban a magyaros ételeket viszik, a tartalmas, húsos leveseket, pörkölteket, tarhonyás húst – ezek a slágerek, de népszerűek az olasz tészták is. A toplistán kitüntetett helye van még a bablevesnek, a gulyáslevesnek és persze a mindent vivő hagyományos házi desszerteknek, a máglyarakásnak és a császármorzsnak is. Mindennap háromféle menüt kínálnak (húsos, húsmentes, főzelékes fogásokból), ezenkívül többféle konstrukciót dolgoztak ki, hogy mindenki a pénztárcájának és ízlésének megfelelő ebédet választhasson. Így például van pluszpala-csintát biztosító „heti bérlet”, kiscsaládos (három főre) vagy céges (öt főre) menü is.

Felelősséggel a közösségért

Időről időre részt vállalnak jótékonyági, segítségnyújtó akciókban is, egy időben a Szobi utcai hajléktalanszálló számára szállítottak ételt, máskor a Heti Betevő szervezésében vettek részt ételosztásban, de rendszeresen biztosítanak kedvező árú étkezést gyerektáborok számára is.

Nem tudom, mennyire meglepő megállapítás: a járvány a Pólo étkezdét is megütötte, a 45 főt befogadni képes vendégtérben helyben fogyasztásra nincs lehetőség, és a home office terjedése miatt jó-

FOTÓK: IVÁNDI-SZABÓ BALÁZS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

val kevesebben dolgoznak a kerület irodaházaiban is. A forgalom visszaesett és a csapatot sem lehetett teljes létszámban megőrizni. Ezek ellenére Bánhegyi Gergőn nem érezni sem elbizonytalanodást, sem kétséget. Igazi sportemberként beszél arról, hogy megküzdének a nehézségekkel, folyamatos megújulással, kitartással, fejlődni vágyással veszik a jelenleg még igencsak tornyosuló akadályokat. Az említett sokféle menükonstrukció mellett van már saját futárral megoldott házhoz szállítás is mind a hatodik, mind a környező kerületekbe, és az új weboldalon hamarosan online is lehet rendelni az ételeket. Érdekes módon ezt a lehetőséget több nyugdíjas korú vendég kezdeményezte, úgy látszik, ma már az idősebbeknek is egyszerűbb, hogy csak be kell tenni a virtuális kosárba az ebédet, és már érkezik is a futár a friss, jól elkészített fogásokkal. Érdeemes követni a Póló étkezde Facebook-oldalát is, amelyen az aktuális menük, az akciók és egyéb információk is megtalálhatók a vendéglátóhellyel kapcsolatban.

BK

TALLÉR EDINA

Időutazós

A Remény és a Kérdések a mennyhez után most az Állhatatosságot is kilőttük az űrbe. Nagyszerű. Segítségükkel nemsokára képesek leszünk megfejteni a múltat.

Volt-e élet több milliárd évvel ezelőtt a Marson? 2030 körül már meg is lehetnek a válaszok. Ez a február nagy híre, bár 2030-ban te biztos nem leszel, és több milliárd évvel ezelőtt sem voltál, úgyhogy ez a hír téged már tényleg nem érint. De azért képelem, mit szólnál ehhez. Nevetnél vagy elhúznád a szád, és hangodban enyhe gúnnyal megjegyeznéd, nem érted, miért kell ilyen hülye neveket kitalálni olyan komoly dolognak, mint az űrszonda. A tudományban nem kell a költőiség, mondanád. Főzők egy kávét inkább, fűznéd hozzá kedvesen, de határozottan, jelezve, hogy téged cseppet sem érdekel az űrkutatás. Te is kérsz, ugye, csillagom, kérdeznéd, komótosan szedelőzködni kezdenél a foteledből, a pulóveredet, ami eddig a térded melegítette, az ágyra dobnád, közvetlenül mellém.

Elképzelem, hogy törökülésben ülök az ágyadon. Reggel kilenc van, az előbb kopogtam be hozzád, hogy ébren vagy-e és van-e kedved beszélgetni. Már hogyan lenne, mondod örömmel, felnézel a keresztretjvényből, becsukod az újságot és rám mosolyogsz. Ül csak le! Leülök.

Szeretem a szobád. Jó itt lenni. Minden tiszta, világos és színes. Sosem tudtam, hogy csinálod, de lehet bármilyen évszak, lehet bármilyen időjárás, nálad mindig fény van, friss a levegő, sosincs hideg, és tavaszillat van. Friss tavaszillat. A virágmintás függönyöket meglibbenti a szél. Nyitva felejtetted megint az ablakot.

Ülök az ágyadon. Szemben könyvespolc, mellette a nagy foteled, sarokban piros járókeret. A falon családi fotók, múltból elkapott pillanatokban mosolygós gyerekek, fiatal nők, férfiak és te. Fehér szekrény, virágállvány, tükrös fésülködőasztalon tarka ékszerek, színes rúzsok. Évek óta nem használsz se ékszerszert, se rúzsot. Nem baj. Ez mind az enyém lesz. A családi fotókat leveszem a falról és elteszem. Majd egyszer, a közeli vagy távoli jövőben véletlenül a kezembe akadnak és akkor már jó lesz őket nézegetni. A fésűd is ott maradt az asztalon. Néhány hajszálad még rajta van.

Szinte látom, hogy óvatos mozdulatokkal felkelsz a nagy foteledből, felszisszensz, mert megint fáj a térded. Ránézel a járókeretre és legyintesz. Elindulsz. Kinyitod a szobaajtót, a konyha felé tartasz. Kimérsz, óvatos mozdulatokkal haladsz, lassú léptekkel távolodsz tőlem. Már csak a hátad látom és a hangod hallok. Tejszínhabot is kérsz bele, ugye, csillagom? Igen, kérek.

Hallgatom a beszűrődő utcai zajokat. Gyerekkacaj, villamoscsörömpölés, távolban szirénahang. Besüt a nap az ablakon. Odafordítom az arcom. A sugarak elvakítanak. Lehunyom a szemem. Várom, hogy visszatérj, kezvedben a gőzölgő, illatos kávékkal.

Úgy tűnik, itt a tavasz. Ez a február másik nagy híre. Az egész január szürke volt, és ezt most ne képletesen értsd. Konkrétan szürke. Utálnád. A föld, az égbolt, a fák, az utak, a napok, minden, minden szürke félhomály. A lakásban egész nap égtek a lámpák, hogy legyen legalább egy pici fény. Aztán ma reggelre, szinte varázsütésre, mint ha nem is február lenne, hanem inkább április vagy május, verőfényes napsütés lett, és az előrejelzések szerint ez már így is marad. Nem kell tovább várni, itt a tavasz. Gondolom, a klímaváltozás miatt lett ilyen kiszámíthatatlan az időjárás, de most ez nem érdekel. Örülök, hogy vége a télnek meg a szürkéségnek. Örülök, hogy az arcomba süt a nap. Nyitva hagyom az ablakot.

AZ ORVOS VÁLASZOL

Okozhat-e bőrproblémákat a maszkviselés?

A járvány kitörése óta, lassan egy esztendeje, egyre több helyen kell orrot és szájat takaró maszkot viselnünk. Az átlagember csak a tömegközlekedés közben, egyes közterületeken fedi el az arcát, de gondoljunk a kereskedelem, egészségügyben dolgozóakra, akik napi 8-12 órát kénytelenek magukon viselni a maszkot.

Ez sajnos előidézhet allergiás bőrtüneteket, fokozódik a faggyúmirigy-termelődés, ami pattanások kialakulásához vezethet. A már meglévő bőrproblémák felerősödhetnek, ugyanis gyulladás jöhet létre a maszkkal fedett területeken. Előfordulhatnak aknék, felütheti a fejt a bőr kipirosodásával járó betegség, a rozácea, valamint gyakran jelentkezhetnek száj körüli bőrgyulladásos tünetek is.

Ugyancsak sokan fordulnak hozzánk az ajak kiszáradásával, berepedezésével, ezt is okozhatja a huzamos ideig viselt maszk. A kilélegzett levegő miatt kialakult nedves közeg, a szellőzés hiánya kedvez a baktériumok szaporodásának is.

Mindezek ellenére a járvány miatt muszáj eltakarnunk a szánkat, az orrunkat.

Amit tehetünk, az az, hogy a textilmaszkokat gyakran mossuk, fertőtlenítjük, az egyszer használatos darabokat pedig előírás szerint újra cseréljük. Lehetőség szerint minél kevesebb alkalommal nyúlunk az arcunkhoz, dörzsöljük a szemünket, az orrunkat, emellett pedig fordítsunk nagy gondot a bőr tisztítására.

Ne csak a kezünket mossuk meg hazaérkezés után alaposan, hanem az arcunkat is, és használjuk a jól bevált krémünket. Most érdemes kicsit kevesebbet sminkelni, ugyanis az is szárítja, igénybe veszi a bőrt. Ha a kellemetlen tünetek nem múlnak, akkor a legjobb, ha szakorvoshoz fordulunk.

A kézfertőtlenítők túlzott használata is árthat a bőrnek. Ha módunkban áll meleg vízzel, szappannal kezelt mosni, elégedjünk meg azzal, és a fertőtlenítőket csak menet közben, ritkábban vegyük elő!

DR. FEHÉR GABRIELLA,
a TESZ szakrendelés-vezető főorvosa

ZSEBRE MEGY

Spóroljunk az energiával!

Világszerte március 6-án tartják az energiatakarékosság világnapját, amelyet figyelemfelhívó kampányokkal, megmozdulásokkal ünneplünk 2000 óta. A nyilvános események az idén elmaradnak, ám érdemes sorra venni, hogy miként járulhatunk hozzá környezetünk védelméhez.

Sok áramot és pénzt spórolhatunk, ha az éppen nem használatos eszközöket, mint például a tévé, a számítógép, a mikró, a mosógép, kikapcsoljuk, hiszen a stand by üzemmódnak

is van fogyasztása. Tévhit, hogy a töltő csak akkor fogyaszt, ha rácsatlakoztatunk egy-egy eszközt. Egészen addig vesz fel áramot, amíg a konnektorban van.

Az egyszer használatos elemek helyett lehetőségünk van a tölthetőket – emellett, hogy hosszú távon árban kedvezőbbek, energiát is spórolunk velük.

Fontos az energiatakarékos izzók használata, emellett érdemes arra is ügyelni, hogy tisztítsuk rendszeresen a lámpabúrákat, ter-

mészetesen csak feszültségmentes, kikapcsolt állapotban.

Banálisnak tűnhet, de érdemes ügyelni a csöpögő csapokra. Egy percenként 10-20 cseppet áteresztő vízcappal egy hét alatt egykádnyi vizet pocsékolunk el. Ha kádban fürdünk, körülbelül 160 liter vizet használunk, míg zuhanyozáshoz 60 liter is elég. A vécéöblítéshez érdemes víztakarékos öblítőtartályt vagy tartály nélküli vízöblítőt felszereltetni, így szabályozható a felhasznált vízmennyiség. Mosógép, mosogatógép vásárlásakor lehetőség szerint válasszunk olyat, amelynek víz- és energiatakarékos félprogramja is van.

A fűtéssel is okosan bánjunk! A nagyon hideg napokon nem szabad teljesen leállítani a fűtést, mint ahogy hosszan szellőztetni sem érdemes, mert a kihűlt helyiségek felfűtése sok időt és energiát vesz igénybe. Ezért rövid ideig, szélesre tárt ablakokkal szellőztessünk, a fűtést pedig közben állítsuk minimumra. Semmiképp se takarjuk le a fűtőtestet, mert így romlik a hősugárzás és a hőáramlás. Párolgassunk rendszeresen, a párás levegőben adott hőmérséklet melegebbnek érezhető. Feleslegesen ne fűtsünk, ugyanis minden 1 fokos hőmérséklet-csökkentés körülbelül 5 százalékos fűtőenergia-megtakarítást jelent.

Felesleges ütközetek

FOTÓ: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

„Amikor agresszív kommunikációról esik szó, a legtöbben elsősre valamiféle nyomdafestéket nem tűrő, emelt hangon előadott szóáradatra gondolnak, holott ez a műfaj durva szavak használata nélkül, akár sutogva is üzhető” – árulja el Szabóné Bánfalvi Katalin.

Mérgező mondatok

„A durva szidalmazásokhoz, ócsárlásokhoz képest a hülye, az ostoba, a lusta kifejezés szinte szalonképesnek számít. Vannak olyan kommunikációs felütések is, amelyek teljesen ezektől mentes, elfogadott szavakból állnak, mégis a harci trombita megfújásával azonosak” – hangsúlyozza a szakértő. Ilyen például: az „ezerszer elmondtam”, a „hányszor kértelek”, a „már megint”, illetve szituáció függvényében az „elkéstél” és a „nem vitted le a szemetet” megállapítással kiegészített általánosítás. Vagy a „tudtam, hogy meghaladja a képességedet”, a „hagyd csak, te úgysem tudod” biztatásnak semmiképpen nem nevezhető szófordulatok. Biztosak lehetünk abban is, hogy az „olyan vagy, mint az anyád” kezdetű mondat sem valami kedves elismeréssel, hanem sértő minősítéssel folytatódik, mint ahogy a gúny, a szarkazmus és a nevetségesség tétel is nyílt erőszaknak minősül.

„Agresszív kommunikátorral állunk szemben akkor, ha az illető nem fogadja el, mi több, ellenünk

fordítja az érveinket, ha folyton közbevág, látványosan nem figyel ránk, illetve ha mindenféle utasítgat” – sorolja Szabóné Bánfalvi Katalin.

A stílusváltás a legjobb megoldás

A verbális agresszióra nagyjából háromféleképpen reagálunk, tudjuk meg a szakértőtől. Az első, talán a legrosszabb, ha felvesszük a kesztyűt és ugyanabban a stílusban válaszolunk. A másik hasonlóan rossz lépés, ha némán tűrjük a bántalmazást. Az áldozatszerep felvállalása, az önértékelést romboló elfojtás hosszú távon megbetegítheti az embert. Mindkét megoldás nyertes-vesztes játszma, ami az agresszor céljának megfelelően az ő diadalával zárul.

Ezekből a szituációkból az asszertív kommunikáció jelenti a kiutat. Ez a megoldásra összpontosító stílus elejét veheti az indulatok elszabadulásának, megszelídítheti a gorombáskodót, megfékezheti, sőt jobb belátásra bírhatja a verbális bántalmazót. „Ha idegenkedünk az elnevezéstől, akkor érdekkommunikációnak is nevezhetjük, a lényege ugyanis a mindkét fél motivációját és célját szem előtt tartó, nyílt, őszinte beszéd, egy win-win, azaz győztes-győztes játszma” – magyarázza Katalin, hozzátéve, hogy az asszertív kommunikáció sajnos a legtöbb családban és a felsorolt közegekben nem jellemző, ezért, akárcsak az idegen nyelvet, valahol, valamikor meg kell tanulni. Ahhoz, hogy természetessé váljon, hogy még az érzelmeket, indulatokat kiváltó szituációkban is ebben a stílusban közelítsünk embertársainkhoz, folyékonyan, anyanyelvi szinten kell beszélnünk ezt a nyelvet. A legszerencsésebb, ha egészen kisgyermekként sajátítjuk el. Magyarul az asszertív kommunikációt már az óvodában, iskolában tanítani kellene.

Vagdalkozás helyett

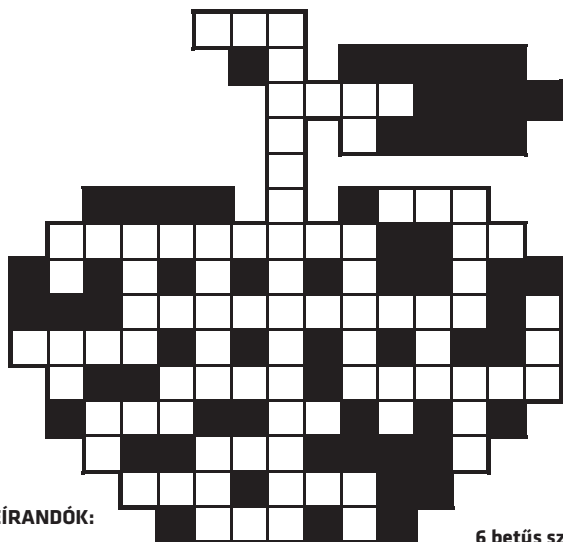
Hogy milyen az, ha asszertív módon kommunikálunk? Egy notórius késő esetén megtehetjük, hogy amikor megvárakoztat, azonnal a fejére olvassuk a hibáját, és akár évekre visszamenően felemlégetjük korábbi kellemetlen tapasztalatainkat. Az asszertív kommunikálók azonban nem ezt teszik. Először is megérdeklődik, mi volt a késés oka. Majd elmondják, hogy ez gyakran előfordul az illetővel, és nem titkolják el azt sem, hogy feszültek lesznek attól, ha nem ér oda a megbeszéltd időre, mert úgy érzik, nem tisztelik az idejüket. Másrészt szorongást okoz a gondolat, hogy az illetőt esetleg valami baj érthette. A végén pedig felteszik a kérdést, mit gondol, mit lehetne tenni, hogy ez ne így történjen – szemlélteti a megoldást jelentő stílust a szakember.

Katalin több évtizede dolgozik a szociális szférában, tapasztalatai szerint a verbális agresszió ez idő alatt egyre szélesebb körben jellemzővé, mindennappossá vált. Ahogy a szállóige mondja: többek vesztek el nyelvek, mint fegyver által. Ahhoz, hogy jobban érezhessük magunkat a világban, szerinte szükség lenne egymás tiszteletére, megértésére, elfogadására, az ösztönző stílusváltásra.

DOBI ÁGNES

Az agresszív kommunikáció éppúgy egyfajta népbetegség, mint a magas vérnyomás vagy a diabétesz. Szinte nem múlik el nap, hogy fültnúí vagy szenvedő alanyai ne lennének a családban, az üzletekben, a hivatalokban vagy a közlekedés során egy-egy szócsatának. Mit érdemes tennünk, ha agresszívan nyilvánulnak meg az irányunkban? Szabóné Bánfalvi Katalint, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem mediátori csoportjának szakvezetőjét, a terézvárosi óvodai és iskolai segítők koordinátorát kérdeztük.

TEKERVÉNYES

BEÍRANDÓK:

2 betűs szavak:	Ej	Dia	Lök	Sért	6 betűs szavak:
Ad	Hü	Elv	Név	Tárt	Levert
Az	Íz	Eső	Olt	Vagy	9 betűs szavak:
CD	3 betűs szavak:	Fal	4 betűs szavak:	5 betűs szavak:	Hetenként
Cm	Fed	Ide	Csík	Nincs	10 betűs szavak:
Eb	Cím	Ima	Leír	Távol	Rendezvény
					15 betűs szavak:
					Ellenségeskedik

SUDOKU

2		1		3	9	7			8				5	E
3		B							D				7	A
		9							0	4				B
	E	8	D	A	0				5	B	3		9	2
6				E	0		D	7						
			3	5					6	8	0	2	7	
	0	1			B	6		C	4					
	9	E			1									
				6				9	F					
D	1		F	2	9								6	
B		2	A		8	4		3						F
				5	7					C	E			
	7			0	D				F	2		3	4	
9	2		6	F	4				A				1	
8			3		1				E	7		9		6
0		D									F	E		

SKANDI

*	↓	Nátrium ... Campbell, modell	↓	Tág Burgonya- fánk	Ilyen szalonna is van	↓	Ismer valamit Római 500	↓	Lián Szerb ..., író	↓	Kés kevervel Liter	↓	Dalai ... Múlt idő jele	*
Jókai Mór Idézet 1. rész	→													N
*	Idézet 2. rész		... Stewart, énekes	→			Sejtőrökítő anyag Kopasz	→			Magyar Távíráti Iroda	→		
Sivalag alkotórésze Omladék	→					Hajófar Fúvós hangszer	→			Magas növesű növény	→		Amper Kifent	→
→			Dobó ..., színész	→				Ajándékoz Érték	→		Penget része!	Jómagam Tova	→	
Ad angolul Ciprus autójele	→				Hegység Oroszor- szágban	→				Híres brazil labdarúgó Forint	→			
→		Volt magyar légitársaság	Somogy megyei város	→			Forgat		Válaszol Gavallér	→				
O.M. Turay ..., színész	→		Tonna	→	Asztácium Kence	→		Ósvény	→			Tó angolul	Szlovákia autójele Mózes testvére	→
→			*	Kezével jelez	Aladár Noémi	→	Röntgen	→	Szolgácsi hang ... és Jerry	→			Tüdő része! Tűzfel- csillapít	→
..., Pacino, színész	→		Állam a Közép- Keleten Zorro	→			Kipling kigyója	Tekebábú- kat mind ledönt	→					
*	N	→							Vádol	→				Névelő
*	A győzelem jele	→	Trademark	→		Tetejére	→		Fűszernö- vény	→				

REJTVÉNYNYERTESEK A február 24-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: **Borsiné Radnai Márta**. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2021. március 17-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös utca 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a +36 70 445 4245-ös telefonszámon előzetes egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Eötvös utca 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

Házhoz megyek! Fogsor készítését, javítását vállalom garanciával. Védőoltást megkaptam. Hívjon bizalommal!
Telefon: 06-20-980-3957

SZOBAFESTÉS, mázolás, tapétázás bútormozgatással. Parkettacsiszolás, aljzatkiegyenlítés, PVC-, szőnyegpadló-lerakás. Minőség, precíz munka, mérsékelt árakon. (Alapítva: 1998)
Csapó György. Tel.: 06-31-780-6430, 061-229-5694 festesma.iwk.hu

Közös képviselő, társasházkezelés!
Tapasztalat, referenciák!
Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter,
06-70-383-5004. Iroda: Teréz körút 21.

Vízszereles, csapok, szifonok, wc-tartályok, wc-csészék cseréje, javítása. Mosó-, mosogatógépek bekötése.
Tel: 06-30-447-36-03

Kertépítés, térkövezés, favágás, bozótirtás, metszés, gyepesítés, kerítésépítés, tereprendezés.
Ingyenes felmérés, árajánlat!
Tel.: 0620-259-6319,
web: www.telekrendezes.hu

Gyűjteményem kiegészítésére vásárolok, készpénzért kis és nagy hanglemezeket, műsoros kazettákat.
Hívjon bizalommal: 06203632050

STUDIO ANTIKVÁRIUM díjmentes kiszállással és azonnali elszállítással készpénzért vásárol régi és új könyveket, teljes könyvtárakat, térképeket, metszeteket, kéziratokat, képes levelezőlapokat, festményeket, porcelánokat, egyéb régiségeket, teljes hagyatékot.
Tel.: 06(1)312-62-94; 06-30-941-2484.

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. 06-20-264-7752

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, ön is jutalékot kap!
06-20-9-600-600

Saját részre keresek eladó lakást.
Köszönöm. 0620/312-4900

Apróhirdetések feladása:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail-címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával.
Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség.

ÉVES PARKOLÁSI ENGEDÉLY TERÉZVÁROSIÁKNAK

Intézze el már most, akár otthonról, sorban állás nélkül!

A terézvárosi önkormányzat bevezette az elektronikus parkolási engedélyt. Idén már nem kell matricát kihelyezni a járművekre. Rövid idő alatt elintézheti engedélykérelmét otthonról.
Online igénylés: parkolas.eterezvaros.hu

Továbbra is csak személyesen, az ügyfélszolgálati irodán lehet igényelni:

- a gazdálkodói, egészségügyi és ideiglenes parkolási engedélyt;
- a Magyar Állami Operaház környékére vonatkozó lakossági behajtási, valamint lakossági behajtási-várakozási hozzájárulást;
- a lakossági parkolási engedélyt, ha egy állandó lakóhelyre két parkolási engedélyt szeretnének.

ÜGYFÉLSZOLGÁLAT NYITVATARTÁSA:

hétfő: 8.00 – 18.00 kedd: 8.00 – 16.00 szerda: 8.00 – 16.30
csütörtök: 8.00 – 16.00 péntek: 8.00 – 13.30

Cím: **Budapest VI., Eötvös utca 4.**
Telefon: **+ 36 1 351 8939**

Terézváros

A tavalyi parkolási engedélyek 2021. március 31-ig érvényesek.

ZING BURGER & CO **KUPON**

ZING BURGER OKTOGON
Budapest, Teréz körút 20.

A kupon felmutatója burger és hasábburgonya vásárlása mellé **+1 DB PEPSI TERMÉKET KAP AJÁNDÉKBA** (alkalmanként és helyszíni vásárlás esetén)

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.02.16. - 2021.03.30

CUBE COFFEE BAR **KUPON**

Budapest, Hunyadi tér 8.

A kupon felmutatója **10% KEZDVEZMÉNYT** kap minden kávéra és péksütre és **25% KEZDVEZMÉNYT** kap a Cube logós vászontáskára

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.03.09. - 2021.03.31.

Terézvárosban eszem-iszom

Válaszd a helyit, lakjunk jól!

MRSALE Café **KUPON**

Budapest, Weiner Leó u. 6.

VENDÉGÜNK EGY ITALRA!
A kupon egy kávéra, teára vagy limonádéra váltható.

ÉRVÉNYESSÉG: 2021.03.09. - 2021.03.23.

A Terézváros magazin ingyenes kuponhirdetési lehetőséget biztosít a terézvárosi vendéglátóknak. További információért írjon a toreki.milan@terezvaros.hu e-mail-címre.

Az elmúlt év legszebb franciaországi street art alkotásának választották a Boulogne-sur-Mer óvárosában lefestett lépcsőt, amely az élet allegóriája és egyben optikai illúzió: távolról olyan, mint egy gyönyörű kovácsoltvas kapu, de amikor felfelé halad rajta az ember, úgy nyílik meg előtte szép lassan, ahogy az élet felfedi titkait előttünk. A spanyol Gonzalo Borondo alkotása ráadásul úgy nyert, hogy még nincs is kész, mivel a művész a napokig tartó esőzés miatt félbehagyta.

Az oldalt összeállította:
Bálint Orsolya

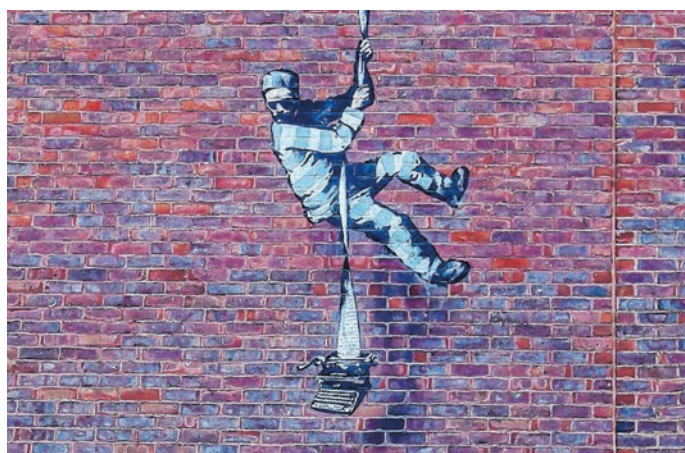
Bárkiből lehet pandemigrafikus

A pandémia elmúlt egy évében az üzletektől a szolgáltatást nyújtókon át a közterületek kezelőig senki sem úszhatta meg, hogy a távolságtartásra és a maszkviselésre felhívó jelzéseket, kiírásokat készítsen, akár saját kezűleg. A Liverpoolban tavaly grafikusként végzett Charlotte Walker először a lakóhelye környékén kezdte fotózni és gyűjteni a Coviddal kapcsolatos felfestéseket, piktogramokat és táblákat, majd létrehozott belőlük egy nyilvános gyűjteményt Pandemic Graphics Archive néven. Már a világ minden pontjáról küldik be neki a képeket, amelyek közt akadnak házi barkács- és elegánsra dizájnolt megoldások is. Sok jelzés az adott helyre, szolgáltatásra jellemző üzenetet hordoz: Hawaii strandpapucsok mutatják a sorban állás pozícióit, San Diegóban a távolságtartás mértékegysége egy szörfdeszkányi. Van olyan édességbolt, amelyben fánkok és akad olyan zöldséges, ahol paradicsomok jelképezik a vásárlók helyét. Akár ötleteket is meríthetünk a gyűjteményből saját pandemigrafikáinkhoz, és ha majd túljutunk a víruson, az archívum értékes és szórakoztató lenyomata lesz e különös időeknek.

AZ ELSŐ ŪRHOTEL. Már 2025-ben elkezdhetik építeni az első űrbeli szálláshelyet: a Voyager szerkezetileg egy a sztratoszférában forgó hatalmas óriáskerék, mivel így teremtik meg fedélzetén a mesterséges gravitációt. Egyszerre 400 vendég és a személyzet tartózkodhat majd a szállóban, amelyben éttermek, fürdők, sportolási lehetőségek, mozi és színházterem is lesz. A tervezésben a NASA és az ESA veteránjai is segítenek, cserébe az űrszálló egyes részeit az amerikai és az Európai Űrügynökség is használhatja majd.

SZUPERHŐS FUTÁR mentette meg egy 12. emeletről kizuhanó kislány életét Hanoi-ban. A futár észrevette a teraszkorlátról kilógó gyereket, gyorsan felmászott egy közeli bádoggal háztetőre, hogy minél közelebb legyen hozzá, és bámulatos módon sikerült elkapnia az ekkor épp lezuhanó kicsit. A becsapódástól a bádoggal is behorpadt alattuk, de a kislány egy csipőficammal megúszta az esést.

ÚJABB BANKS bukkan fel Nagy-Britanniában, a hírhedt readingi börtön falán, ahová egykor Oscar Wilde-ot is bezárták. Az összecsomózott lepedőkből készített, egy írógéphez kötött kótélen a börtön falán leereszkedő foglyot ábrázoló mű megjelenése után pár nappal a rejtélyes street art művész is elismerte, hogy a graffiti az ő munkája. A helyi civilek régóta lobbiznak azért, hogy az épületből művészeti és közösségi központot alakítsanak ki, és ne ingatlanfejlesztőknek adják el. Egy Banksyval az oldalán már talán nem merik lebontani.